

NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 13

1673

1673: 1

Hielp Guf Fader i Euighed Til Lyche frembgang och Salighed.

Anno 1673 den 2 Apr/ilis holtis **Waarting paa Frechou Tingstue i Allenfit Schibred (rett: Herdla sk.r.)**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen, Ole Landsuig Lensmand Laurs Oen Mogens Tuett Niels Hanneuig, Anders Dafuanger Niels MoldeKleff, Tomas Rong Mogens Hielmen Ole Kleppe, Michel Meland, Laugrettismend och en deel aff Almuen som Ting søgte,

Kom for Retten Ko/nglig Ma/yestetz bestalter Strand och Hafnefoget Arter Ernstis fuldmegtig Laurs Pedersen begierte It Sandferdig TingsWinde huad Wrag her i Herløe Schibred Kunde befindis at were indKommen eller bergit til Dato, Huortil BundeLensmanden Ole Landtzuig suarede at i Turøen ligger en gamel SchibsMast, i Toftt It styche Træ til en Mast, I Herleuer en Seigel Roe som er i 2 stycher, paa Jordholm wed Hegøen en EgeBielche, Men huad det Kand were Werd Wiste hand iche. Hellers suarede tilstedeuerende Laugret och Almue, at dennem er intet meere Witterligt, end som foresigis.

Jan Witt stefnt hans Landbønder Mogens Gregorius och Haluor Hielmen met Hans Høye Exel/lence Her Statholder Vldrich Friderich Gyldenlewes steffning, formeenende at de formedelst deris Wlydighed, Landschylds efterstaaelse och Tilleg moed hannem begaait bør at hafue deris feste eller stedtzmaal forbrudt och at flytte fra gaarden efter stefningenes widere indhold som blef lest. De Indstefnte møtte och i Rette lagde deris bøxelSedeler som blef lest. Jan Witt beKiende at de har betalt hannem, Tou Aars Landschyld och en Trediebøxel aff gaarden Jan Witt beKiende at de haffuer tilbøeden hannem [] Landschyld som Resterer, Men hand iche hafr wille[t dend?] Annamme formedelst deris Angifuelse moed ha[nnem] saa och for de iche wille anuise hannem deris [bøxel?] Sedel. Jan Witt sagde for Retten at hand ha[fuer] fire Kiør til Gresgang i be/mel/te [] igers leye[] Aarligen i Marchen. []

1673: 1b

Lejlendingerne sagde at de wille gerne Selge fischen til Jan Witt som Gud dennem med Velsigner naar hand wil gifue de/nnem derfor, som en anden gifue wil. Men de Kunde iche staa Ved at holde Noed til fellitz med hannem, Bønderne i Rette lagde deris schriftlig Indleg, Mogens Hielmen Klagede for Retten at Jan Witt Tog fire Sillegarn fra hannem nest forleden Sommer, som war Vdsatt i Wogen, huilchet Jan Witt beKiende Thj de war satt i Weyen for fischen, Men wiste iche egentlig om det er 3 eller 4 garn, och hafde sagt hans dreng at Mogens Kunde hente och faa garnene igien, och ligger endnu i hans Nøst. Afsagt, At saawit dend Angifuelse, af Hielmens Lejlendinger, att Jorddrotten Jan Wit, schal frataget dem, deris fischewog, samt ladet Indgierde, af deris fæhauge, Saa megit, hand schal Kunde føde fire Kiør Aff om Winteren, och hafuer dem i deris Ringe fæhauge om Sommeren etc: Hafuer tilforne af for/schref/ne Lejlend/inger Ved woris Gunstige H/e/r Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs Vdstede Stefning werit til paaKiendelse i Rette Stefnt, Her paa Frechou Tingstue, til Almindelig Høsteting dend 10 Octobr/is 1670 Huor Jan Wit self møtte for Retten och Imod dennem Anlangende for/schref/ne Angifuelse baade schriftlig och Mundtlig

Protesterede och Prosederede, Huor partterne da blef, for Retten Adschilt och Domb Imellem dem gangen, Huilchen Domb Jan Wit Kand beKomme beschrefuen, naar hand dend begierer, och dend saa for offuerDommer Indstefne, Om hand formeener sig forW-rettet, Thi dend endnu W-Stefnt och W-Suechet wed magt Staar, Huorfore ej Sorenschrifueren och Laugrettismend Anstaar, for/schref/ne Klagemaal eller Angifuelse, til Ny paaKiendelse at foretage, som de tilfo[]ler til hiembting wed Domb afhandlet hafuer [] Jor]ddrotten Jan Wits nu ydermeere [] i] Rettesettelse Imod for/schref/ne Lej[lendinger] han]d formeener de bør hafue deris

1673: 2

Gaard forbrut, Kand iche følgis, Thi dennem dertil ingen forseelse offuerbewiist er, Men om hand ej deris Landschyld wil Annamme, Kunde de dend paa en Rett hoes Kongens Foget Nedsette, Dersom Jan Wit iche Strax fra sig lefuere de Sildegarn, som hand af Mogens Hielmens {paa} Vnder hans Leiemaal har optagen, Da naar derpaa Stefnes gaais huis Rett er.

Eiluf Grimstad steffnt Peder Schielanger for en baad som findis i hans wære hannem tilhørende, Peder møtte beKiende at Kiøbte baaden af en fatig Konne for 1 Rdr i penge 1 gamel Koftte och 1 par boxer, Salmon Grimstad och Simen SørEide proffuede at baaden tilKommer Eiluff och bleff hannem staalen fra nu i Som/m/er 2 Aar siden, Da bør Peder strax at lade Eluff were baaden følgagtig,

Her Præsident Hermand Garman steffnt eftterschrefne hans Landbønder for Resterende Rettighed aff deris gaarder, Halsteen Bragstad beKiende at hand er schyldig 10 Rdr, Poul ibm: (Bragstad) beKiende at hand er schyldig 14 Rdr 5 March, Magne (Bragstad) beKiende at hand er schyldig 15 Rdr 3 Ort 7 Schilling, Joen ibm (Bragstad) Kreffuis 8 Rdr møtte iche her til at suare, Men Lensmanden liuste hans forfald, Ole Mogensen Nedre Dale 13 Rdr førstebøxel och It Aars Landschyld, Ingebrit Mogensen (Nedre Dale?) beKiende hand er schyldig 13 Rdr 5 March 4 Schilling, Halsteen (Nedre Dale?) beKiende hand er schyldig 4 Rdr 1 March, Ole Larsen Hiortaas beKiende hand er schyldig 11 Rdr 1 March, Jacob Fløysand beKiende hand er schyldig 11 Rdr, Knud ibm (Fløysand) beKiende hand er schyldig - 18 Rdr, Ole Røsetter beKiende hand er schyldig 8 Rdr 2 March Niels ibm: (Røsetter) beKiende hand er schyldig 8 1/2 Rdr, Johans Myrtuet beKiende hand er schyldig 9 Rdr Joen ibm (Myrtuet) beKiende at hand er schyldig 13 1/2 Rdr, Knud Myrtuet beKiende hand er schyldig 8 Rdr, Ole Hesdal beKiende hand er schyldig [] Rdr] Her Præsidents fuldmegtig Eschede domb och formeener [] de Indsteffnte bør betale for/schref/ne Landschyld och Rester[ende] bøxel inden høsten førstKommendis eller lide dom[b paa] deris gaarders forbrydelse, siden formeente h[and de] bør betale inden St: Mortens dag førstKom[mendis]

1673: 2b

Men de schyldige sagde de wille betale eftter haanden eftter deris Effne. Afsagt, at forskrefne bør betale be/mel/te Vedgangen giæld som de beKiender schyldig at were, inden St: Mortnj førstKommendis, eller Ved Wurdering aff deris boe och formue at Vdsøegis eftter Lougen, Vnder tiltale som foresigis.

Kaarit til Laugrettismend Jacob Kolluog Ole Tuett.

Anno 1673 den 3 Apr/ilis holtis Waarting paa **Allenfit Tingstue I Allenfit schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Laurs Mundal Lensmand, Brynil Quame

Arne ibm: (Quame) Knud Beraas Hans Feste, Hans Fosse Anders Selleuold Anders Kaberdal Michel Fosse Hans Eicheland Magne Møcheltun Laugrettismend och en deel af for/schref/ne Schibreds Almue.

Kom for Retten Ko/nglig Ma/yestetz bestalter Strand och hafnefoget Arter Ernst, hans fuldmegtig Laurs Pedersen, begierte It Sandferdig TingsWidne, om dennem(?) er Witterlig noget Wrag at Vere i dette schibred eller andre steder berget eller IndKommen eller om de har aff andre hørt, noget at were bierget, Huortil BundeLensmanden Lauritz Mundal och tilstede Werende Laugrett och Almue suarede, at dennem om nogen Wrag \at were/ IndKommen eller bierget, gandsche intet er beuust(?) och ey heller hørt noget derom af andre.

Her Præsident Herman Garman stefnt eftterschrefne hans Landbønder for Resterende Landschyld och bøxel af deris paaboende gaarder, Af de Indstefnte møtte, Endre Semb Krefuis eftter en forteignelse Vnder Her Præsidentens haand nu i Rette lagt 63 Rdr 2 March 4 Schilling, Endre møtte foregaf at hand bøxlet aff Her Præsident 1 løb Smør 1 hud i Semb at gifue deraff 60 Rdr, Huor paa hand har betalt 25 Rdr, Men som Her Præsident har Wden Domb och Imoed hans willie, henbøxlet aff hans gaard til Ole Omundsen 1670, en halffpart 1/2 løb Smør 1/2 hud for 30 Rdr, huilche 30 Rdr hand formeente bør hannem gottgiøris i huis (det som) hand er schyldig, saa wil hand iche widere tale derpaa, men maa derwed forblifue. I Seerdelished Krefuis Endre i Resterende [Landschyld] [] 5 Rdr 5 March 4 Schilling. Men Endre foregaff at [were] iche merre schyldig paa den gamble Landschyld

1673: 3

førend gaarden bleff hannem frabøxlet end 8 Rdr, och siden 3 1/2 Rdr 12 Schilling. Da bør Endre føre sine Widnisbiurd at Landschylden er fyllist betalt saauit hand sig paaberaaber, siden gaais huis Rett er. Ole Semb beKiende hand er schyldig 5 Rdr 1 Ort, Magne Watne beKiende hand er schyldig 20 1/2 Rdr, Baste ibm: (Watne) beKiende at hand er schyldig 33 Rdr, Aslach ibm: (Watne) beKiende hand er schyldig 15 Rdr i Landschyld, Joen Watne Krefuis 36 Rdr 4 March 9 Schilling, Men Joen der Imoed foregaff at for 5 Aar siden eftter Her Anders Garmans begiering oploed hand en halffpart i gaarden som stoed med sin fulde grøede, som hand satte en sin landbunde aff Langeland ind paa, Huor Imoed Her Anders beloffuede at betale ald hans Resterende Rettighed aff gaarden som hand war schyldig til dend tid, Nemblig til 1668, Men siden den tid beKiende hand at hand nu er schyldig Landschyld och 3tage 12 Rdr 1 March, Johans ibm (Watne) beKiende hand er schyldig 9 1/2 Rdr, Knud Toschem beKiende hand er schyldig 5 Rdr, Men om hand eftter siden paaberaabelse Kand beuise noget derpaa betalt, Komme det ha/nnem tilgoede, Britte Totland beKiende hun er schyldig 11 Rdr 1 March, Anders Nesse beKiende hand er schyldig 6 Rdr, Men hamb Kreffuis mere, Niels ibm (Nesse) beKiende hand er schyldig 10 Rdr førstebøxel, Halsteen Schor beKiende hand er schyldig 13 1/2 Rdr, Britte Stoer Oxe Kreffuis 12 Rdr, møtte iche, Albret ibm (Stoer Oxe) Kreffuis 4 Rdr 1 Ort 17 Schilling møtte iche, Knud ibm: (Stoer Oxe) beKiende hand er schyldig 6 Rdr, Rasmus Mychisuold beKiende hand er schyldig 19 Rdr, och har leffuerit hans grande Ole Mychisuold at betale 6 Rdr, huilche 6 Rdr negtis at were betalt, derfor faar hand søege sin grande igien saauit for/schrefn/e 6 Rdr angaar, Christian Smørdal beKiende hand er schyldig 3 Rdr 4 March Noch som hans hørstru er schyldig 9 1/2 March, Ole Fischesett Krefuis 21 1/2 Rdr 2 March møtte iche, Laurs Halsteendal beKiende hand er schyldig 7 Rdr, Gutorm Leffuestad beKiende hand er schyldig 5 Rdr, [] Kleffdals Konne Kreffuis, møtte iche. Her Præsidents fuldmegtig Eschede domb, och form[eener] forskrefne burde betale inden St: Michels dag, V[nder til]tale, deris gaarders forbrydelse. Affsagt at [de] Indstefnte bør betale forskrefne giold som d[e]

1673: 3b

hafuer beKient schyldig at were, inden St: Michelj førstKommendis, eller wed Wurdering aff deris Boe och formue at Vdsøegis \och/ Vnder widere tiltale som foresigis.

Peder Hansen Raadmand steffnt eftterschrefne hans Landbønder for Resterende Landschyld och Rettighed aff deris paaboende gaarder, Christian Mychisuold Krefuis 13 March 2 Schilling och Enchen Karj 3 Rdr 4 Schilling som Magne Mycheltun sagde de wille betale, Anders Otteraas Kreffuis 1 Rdr møtte iche, Mogens Smidtzdal beKiende hand er schyldig 7 1/2 Rdr, Mogens Nord Mogenstads høstru beKiende hand er schyldig 11 1/2 Rdr Ole Ifuers/en Sør Mogenstad beKiende hand er schyldig 5 1/2 Rdr, Aslachs Høstru (Sør Mogenstad) Kreffuis 14 Rdr, Oluff Iffrs/en ibm (Sør Mogenstad) paa hindis Vegne Vedgich hun er schyldig 13 Rdr, Matis Bøgeuolds Enche Kreffuis 19 Rdr och Landschyld for 72 (1672) och 3tage samme Aar 3 1/2 Rdr, som hindis Søn Joen wedgich, Men at de 19 Rdr Kand iche faas som er forfalden for Mandens døed, Thj efter hamb er holden schifte, och intet fundens at betale med, Ole och Niels Sel(?) Kreffuis 1 1/2 Rdr, Men de siger at haffue betalt Her Peder Hansens Kierest, Och erbøed derpaa at wille giøre deris æd med opRagte fingre, Søffren Jensen formeente at for/schrefn/e Persoener bør betale inden den 14 Apr/ilis førstKommendis Vnder tiltale paa deris gaarders forbrydelse, Afsagt at for/schrefn/e persoener bør betale forskrefne Vedgangen giæld inden den 14 April/is Eller wed Wurdering at Vdsøegis och Vnder tiltale som foresigis.

Kaarit til Laugrettismend Knud Sør Titland Ole Espeland

Anno 1673 den 4 Apr/ilis holtis **Waarting paa Radøe Tingstue**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ole Wetaas Lens/mand Mogens Ydstebøe Hans Tougle Ingebrit Qualem, Rasmus Giere Elling Tiore, Mogens Strømme Jacob Strømme, Laugrettismend och en deel aff Almuen ibm: (i Radøe)

Kom for Retten Ko/nglig Ma/yestetz bestalter Strand och Hafnefoget Arter Ernst hans fuldmegtig Laurs Pedersen begierte It Sandferdig TingsWinde, om Almuen Witterligt war, om [nogen Wr]ag her i Schibredet K..(?) er IndKommen eller [] de det wille tilKiende gifue, eller

1673: 4

Omb de hafde hørt noget af andre at were bierget. Huortil nu tilstedeuerende Laugret och Almue suarede, at dennem gandsche intet Witterligt er, noget Wrag at were IndKommen eller bierget, Och ej heller hørt noget deromb aff andre, at noget indKommen er,

Anne Johansdatter Kom for Retten och beschylte Sæbiørn Knudsen at hafue med hinde haftt Legemlig Ombgiengelse, dog er hun iche bleffuet fruchtsommelig, sagde at hand loffuede at wille Egte hinde, och at de har søgt Seng tilsammen i Trej Aar, Sæbiørn møtte iche, Men hans fader Knud Halland møtte paa hans Vegne och Vedgich at Sønnen iche negter hindis beschylding, Faderen affsoenet at gifue for Sønnens forseelse 4 Rdr, Quindfolchet schal gifue 2 Rdr.

Rasmus Steffensen Soldat steffnt Ole Tougle for Løn 3 Rdr 2 March, Ole møtte beKiende hand er hamb 3 Rdr 2 March schyldig, och wille betale hannem efter haanden, Afsagt at Ole schal nu strax betale 1 Rdr och Resten til Paasche eller Ved Wurdering at Vdsøegis,

For/schrefn/e Rasmus steffnt Ole Tougle for hand schal schielt hannem for en Tiuff, huor om bleff fremblagt en schriftlig Testification som blef lest, Ole møtte och negtede at hand iche hafuer schielt hannem och Weed hannem iche andet end som Erlighed och gott at beschylde, Ole tilKient at bøede for denne forseelse 1 March Søelff,

Laurs Jensen steffnt Johans Johansen Kartuet formedelst hand har taget It Seigel fra hannem, Johans Johans/en møtte sagde hand hafde Laant hannem Seiglet som iche Kunde negtis, huorwed det forblifr.

Hans Tougle steffnt Siur Sæbøe for 9 March. Siur møtte sagde hand er iche Hans Tougle noget schyldig, Men wil betale til Rasmus Dale som det wedKommer och har der Imoed [] hannem igien at Kreffue.

Her Præsident Herman Garman steffnt efter/schrefn/e hans Lan[dbønder] for Resterende Rettighed af deris paaboende gaarder Ifuer Tiore Krefuis 5 Rdr, møtte iche, Men sagdis [hand hafuer] forlatt sin gaard for Armoed schyld och er i by[en] Gammel Johans Tollishoug beKiende hand er [schyldig]

1673: 4b

Anders Helleland Krefuis 3 Rdr 2 March 4 Schilling møtte iche, sagdis och hand er iche steffnt, Knud ibm (Helleland) Krefuis 2 Rdr 5 March 4 Schilling møtte iche och er ej steffnt, Rasmus ibm: (Helleland) Kreffuis 8 Rdr 4 March møtte iche, er ej steffnt, Christen Bøe Kreffuis 2 Rdr 8 Schilling møtte iche och ej steffnt, Haluor Bøe beKiende hand er schyldig 3 Rdr 5 March 8 Schilling, Bleff berettet aff Haluor Kolaas at Marøens besidere er dragen til Byen til Her Præsident at giøre Klart, Rasmus Giere beKiende hand er schyldig 2 Rdr 1 March, Niels ibm: (Giere) Krefuis 6 Rdr Resterende Landschyld, Niels frembstoed och met Her Præsident Herman Garmans fuldmegtig Michel Hansens tilladelse gjorde æd for Retten, at hand iche er meere schyldig end 5 1/2 March, Jens ibm: (Giere) beKiende hand er schyldig 13 Rdr 1 March i bøxel, Michel ibm: (Giere) beKiende hand er schyldig 10 Rdr i bøx/el och 1 1/2 Rdr i Landschyld, Siur Ydstebøe beKiende hand er schyldig 5 Rdr 5 March, Hans Ydstebøe beKiende hand er schyldig 4 Rdr 5 March och gjorde sin æd at hand er iche meere schyldig, Ole Michelsen Melling beKiende hand er schyldig 13 Rdr i førstebøxel och Landschyld 2 Rdr 4 March, Mogens ibm (Melling) beKiende hand er schyldig 12 Rdr 4 March, och beKrefftede wed sin æd at hand er ey meere schyldig, Hans ibm (Melling) Kreffuis 13 Rdr, har giort Lejermaal och er Rømbt, Ole Ols/en Indstebøe beKiende hand er schyldig 3 1/2 Rdr, Ole Pletten beKiende hand er schyldig 2 Rdr, Michel Pletten beKiende hand er schyldig 2 Rdr, Knud ibm: (Pletten) Kreffuis 6 Rdr, ligger Siug, Fuldmegtigen formeente at de schyldige burde betale inden St: Michels dag førstKommendis Vnder tiltale paa deris gaarders forbrydelse huor paa hand begierte domb, Afsagt at forschrefne bør betale for/schrefn/e schyld som de nu for Retten wedgaait haffuer, Inden St: Michels dag førstKommendis eller wed Wurdering aff deris boe och formue at Vdsøeges, och Vnder tiltale som foresigis.

Kaarit til Laugrettismend, Ole Wilanger Ole Morchen,

Anno 1673 den 5 Apr/ilis holtis **Waarting paa Lyren Tingstue i Lindaas Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ifuer Fammestad Lensmand Christian Mogensløb, Knud Schouge Haluor Fondnes Magne Bruntland Hellie Houge Laurs []land Lars(?) Schouge Knud Holmaas Erich Aaraas [Rasm]us Qualuog, Mogens Maraas Magne Østreim

1673: 5

Johans Houge Laugrettismend och en deel af for/schrefn/e Schibreds Almue och fleere gotfolch.

Eftter Lauritz Lauritzen Rosenbergs begiering bleff forKyndt eftterschrefne Pantebreff.

Kiendis Jeg Niels Samuelson Loss, Borger udj Bergen och boendis i Kilstrøm, och hermed Witterligtgiør, at ieg af Ret Witterlig giæld schyldig er, til min Kiere Suoger Erlig och Velagt Mand Lauritz Lauritzen Rosenberg, It Hundrede Tredeue (130) Rixdaler, som hand mig i goed gangbar Mynt eftter min flittig begiering til min fornødenhed Wenligst Laant och forstragt haffuer. Huilche 130 Rixdaler med der af tilbørlig Rente, Sex procento, Jeg beplichter mig at betale hannem naar hand det begierer. Och til forsichring derfor, Pantsettis hannem och hans Arfuinger Tuende mine OdelsJorder, Nemblig VdKiellen och Kalland med ald desen tilhørende Herlighed, och der af gaaende IndKombst, eftter Schiødernis Indhold, som hannem Herhøes offuerlefuerit er. At hand der af maa Annamme och beKomme sin fulde fornøyelig betaling, for Hoffuitstoel, Rente och OmbKostning, om ieg med betaling schulle forsømmelig findis. Dog Imidlertid Indtil betalingen følger, schal ieg af be/mel/te Tuende gaarder Suare och betale hans Ko/nglig Ma/yestet sin Aarlige Schat eller Rettighed Indtet Vndtaget som der af gaar och gifuis bør i alle maade. Huilchet ieg eller mine Arfuinger schal holde hannem och hans Arfuinger schadisløs i alle maader. Til Vidnisbiurd hafuer Jeg dette med min egen Haand Vnderschrefuet, Och Venlig ombedet min Kiere Broder Hæderlig och Vellærd, Elias Los (Loss), dette til Witterlighed at Vnderschrifue.

Actum Bergen dend 30 Octobr/is 1672.

Niels Loss.

Elias Loss.

Eghd:

Eghd.

Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen steffnt Ole Hopland forme[delst hand] har offuerfaldet hans SiæleSørger och Sogneprest He[r Lyche] Hansen paa Hopland wed St: Mortens tid sidst leden [huor hand] Annammede sin Prestelige Tiende, Och Klagede H[er Lyche]

1673: 5b

for Retten at formedelst Olufs offuerfald och Moetuillig Anstillende, Kunde hand iche side i fred och Roelighed at Annam/m/e Tienden, Men motte flytte sig wed bordet fra It sted och til It andet, formedelst hans puchen Trusel och Onde ord Och endog hand formaaned hannem til Roelighed at hand wille lade saadant fare, at hand motte Annamme sin Tiende med fred, hiolp ald hans goede formaaning dog gandsche intet, Huorfore hand paa det sidste motte Nøedis, at befale sine Trende drenge at føre hannem Vd aff Stuen och i sin egen stuffue, efttersom hand och var druchen och beschiencht, Men hand wille enda iche lade aff sin forige bulder, Men tog sin Kniff och løb dermed i gaarden och stach i Wegene bordtaget och dørene, Och Kom saa her Lyches ene dreng i gaarden huor Ole hafde Knifuen bar i haanden och holte en Kiep (kjepp) for sig at hand iche schulle giøre hannem schade, och bleff Anuist samme Kiep, huor i Ole haffde schaaret met Kniffuen i det hand holte Kiepen i Weyen sig til beschiermelse, Siden Komb Ole enda igien i stuen til Her Lyche, och som hand fryctede at hand haffde Kniff paa sig at giøre hannem schade med, derfor lod hand sine Tiennere forfare Ole Omb Kniff, Huor de da fant 1 bar Kniff Suøbt i et Klede som de tog aff hans Lomme huor hand hafde den forborget, Huorfore hand saa atter igien loed Tienerne føre hannem aff Stuen igien, huor hand lige som tilforn Larmet och Domminerit i gaarden met Trusel och Onde ord, Huilchet Her Lyches Trende Tiennere nu for Retten beKiende at Ole sig anstillede som foresigis och at de Tog Kniffuen aff hans Lomme, sampt at hand Raabte och schreg at hand haffde Krud och bøsse paa gaarden.

Oluff Hopland hertil nu for Retten frembstoed och suarede at hand war druchen och Wiste der gandsche intet aff, Men bad Her Lyche om forladelse, at hand iche wille tenche mere paa denne hans forseelse. Saa formedelst gottfolchis forbøn och hans egen affbedelse efterloed hand for sin person, hannem forseelsen, met saa schiel, at hand aldrig meere efter dags sig Imoed hannem forseer, saafrembt denne Sag iche schal [stande] hannem Aaben for.

1673: 6

Fogden begierte domb huad hand for denne sin forseelse bør at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet. Afsagt at hand bør derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 8te Ørtuger och 13 March Sølf.

Her Anders Garman steffnt Lauritz Holmaas formedelst hand flytte fra sin Leyede gaard Holmaas och iche sagt den op i Rette tide efter Lougen, huorfore hand formeener at hand bør betale Schatt och Landschyld aff gaarden sampt at giøre gaarden Lougfør paa bygning, Laurs møtte och sagde at hand wed Johans Honneland (Hodneland) Husmand opsagde gaarden 5 Vger for Paasche 1672, Men Her Andersis fuldmegtig Negtede at hand det ey giort haffuer. Laurs sagde at hand iche hafde fleere Vidnisbiurd i Sagen om gaardens opsigelse. Afsagt, efterdj Laurs Holmaas iche har opsagt gaarden och ladet Jordrotten for Jul Aduare, at hand wille flytte fra gaarden, som Lougen befaler at burde Verit scheid, derfor bør hand at betale det Aars Schatt, Landgielde och Rettighed, som aff gaarden bør gifuis, Vnder Namb och Wurdering.

Knud Holmaas steffnt Gulich Fieldanger for 3 Aars Koeleye som Gulich sagde wille betale Der Imoed fordrer Gulich hoes Knud 1 Vlden schiort (ullskjorte) som er hannem pantsat for 3 March 12 Schilling, Men Knud sagde Vlden schiorten er hamb Soldt, Men haffde ingen Vidnisbiurd det met at beuise. Afsagt at Knud strax bør at fra sig lefuere den pantsatte Vlden schiort naar hand faar 3 March 12 Schilling som den er i pant for, Och bør Gulich saa strax at betale Knud Koeleyen 3 March ?? 4 Schilling.

Christian Mogensløb steffnt Magne Kielen (Kjeilo) for for 1 Rdr. Magne møtte sagde wille betale, Afsagt at Magne bør at betale samme daler inden St: Michælj førstKommendis eller wed Wurdering at Vdsøegis.

Kom for Retten Ko/nglig Ma/yestet bestalter Strand och Hafnefoget [Arter] Ernst hans fuldmegtig, och begierte It Sandferdig Ti[ngswidne] om dennem Witterligt er nogen Wrag at [were Ind]Kommen eller Bierget at de det wille hans [] til beste tilKiendegifue, Huortil nu tilstedeu[erende] Laugrett och Almue suarede, at dennem ga[ndsche intet]

1673: 6b

Witterligt er, noget enten at were indKommen eller Bierget, Vndtaget det Schib som er bleffuet i Kilstrøm som Eyermanden sielff lader Bierge, saa och den Hollandsche Galiot som \war/ Nedsunchede ved Lerøen, som Eyermanden sielff igien haffuer ladet bierge. Och ej heller aff andre hørt, noget her i Schibredet at were indKommen eller bierget.

Her Præsident Herman Garman steffnt disse hans Landbønder for Resterende Rettighed af deris gaarder, Knud och Laurs Schouge beKiende at de er schyldig 6 Aars Landschyld af en Ødegaard vnder Schouge schylder Aarlig 1 pund Smør, som de sagde Imidlertid at hafue brugt, Anders Sandersen Kolaas beKiende hand er schyldig 10 1/2 Rdr Tomas ibm: (Kolaas) beKiende hand er schyldig 9 Rdr i bøxel och i Landschyld och tredietage 11 March, och soer at hand er iche meere schyldig, Anders Troelsen beKiende hand er schyldig nogen Arbedspenge,

Men gjorde sin æd at hand er iche schyldig enten bøxel eller Landschyld, Ole Pedersen beKiende hand er schyldig 3 Rdr ialt, Och gjorde sin æd met fuldmegtigens tilladelse at hand er iche meere schyldig, Johans ibm: gjorde ligesaa sin æd at hand er iche meere schyldig end 6 Aars Arbedspenge som er tilsammen 1 1/2 Rdr, Niels Siursetter Krefuis 3 Rdr 5 March møtte iche Thj hans Konne ligger i barselSeng, Rasmus Syslach Kreffuis 5 1/2 Rdr 18 Schilling, er Rømbt fra gaarden aff Armoed, Enchen Bornj ibm (Syslach) Kreffuis 9 Rdr 4 March, och for Armoed Rømbt gaarden, Knud ibm (Syslach) Kreffuis 11 1/2 Rdr 12 Schilling, Men Knud sagde hand er Kon 5 Rdr bøxel och 9 March Landschyld schyldig, Fuldmegtigen formeente de schyldige burde betale for/schrefn/e nu Vedgangen schyld inden St: Michælj førstKommendis Vnder tiltale paa deris gaarders forbrydelse och Eschede domb, Affsagt, at for/schrefn/e Indsteffnte bør at betale forskrefne Vedgangen schyldig Rettighed inden St: Michælj førstKommendis, eller wed Wurdering at Vdsøegis, och Vnder tiltale som foresigis.

Kaarit til Laugrettismend Michel Hoppe Ole Sundsbøe.

1673: 7

Anno 1673 den 7 April/is holtis **Waarting paa Halsuig Tingstue i Gulen Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Jacob Magnesen Oppedal Lensmand, Jetmund Eide, Mogens Westeuig Joen Knaruig Michel Miømen Hans Grinen, Joen Kielluold Østen Houge, Gieble Østgulen Joen Høeuig, Anders Lund, Iffr Hatleuig Laugrettismend och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Komb for Retten Ko/nglig Ma/yestetz bestalter Haffne och Strandfoget hans fuldmegtig Jørgen Jochumsen och begierte It Sandferdig TingsWinde huad Wrag her i Schibred Kunde Were indKom/m/en eller bierget til Dato, at de det wille tilKiendegifue, Huortil nu tilstede werende Laugrett och Almue suarede at dennem gandsche intet Witterligt er noget at were IndKommen eller bierget, Och ej heller haffde de hørt noget aff andre at were bierget.

Johannis Berge blef paalagt, at forschaffe Giert Gelmøyens hiemmel Seddel inden første Ting, paa det styche Toug, hand beraaber sig paa, at haffue aff hannem beKommet, som Christian Lillequernøen har Klaget, at hand fra hannem schal haffue stollet.

Mogens Wadtuig Kom for Retten gaf tilKiende at hand haffde ladet Michel och Rasmus Lj Indsteffne formedelst de Wlouglig har taget Oster i hans lejemaal. Laugrettet Østen Houge och Johan Kielluold for Retten beKiende at de ere aff Lensmandens Tiener tillige dennem Louglig steffnte, Men de nu iche møtte, ej heller nogen paa deris wegne, Derfor bleffue de tilKient at bøede steffnefald huer 1 March Sølf.

Kaarit til Laugrettismend Mogens Lille Slire, Daniel Tongedal

Anno 1673 den 8 Apr/ilis blef Retten betient wed Biørsuig aff Siur Ascheland Christian ibm: (Ascheland) Ole Echanger Iffuer Hindens (Hindenes) Wemund Eide Johans Hielmaas Laugrettismend, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen.

Mogens Essem och Anders Bildøen imoed hans høye Exel/lence Her Statholder Gyldenleues steffning steffnt Ole Totlands Arfuinger, Ole (og) Ole Eide Anders Biørsuig, formedelst de til Her Anders Garman har Solt en Saug staaende paa deris grund [at] hand och hans Arfuinger sig den med Saugbrug []

1673: 7b

Nyttig giøre, och den for en wisse grundeleye Taxerit och den saa som til Her Anders och hans Arffuinger hen bœxlet, formeene deris Kiøb saauit bør were magtislœes, met widere steffningens indhold som bleff lest. Ole och Ole Eide Anders Biørsuig och nogle Ole Totlands Arfuinger møtte och wedstoed at de haffuer Solt Saugen til Her Anders Garman som de war Rette Eyere til, eftter deris derpaa til hannem Vdgifne Kiøbebreffs formelding, Och førind Anders Biørsuig fich nogen andert met dem i Saugen bleff der gifuet 4 March i Grundeleye Aarligen, Men siden Kon 3 March i de Aare noget der paa bleff schaaret, Men somme Aare bleff intet schaarit paa Saugen och da gaff de iche heller nogen grundeleye aff den, Men de sagde ingen wisse Taxte at haffue satt paa grundeleyen. Her Anders Hertil suarede at hand wille gifue meere grundeleye saa meget Retten Kand Kiende billig. Oluf och Ole Eide och Anders Biørsuig proffuede for Retten at de aldrig hafde hørt andet end som at Elffuen eller groffuen (djupålen?) fra Sœn huor Saugen staar och op til det fersche Wand huor Wandet VdRinder, io har werit Agtet och holdet for Rett schifte Imellem Schaar och Biørsuig, Huortil Her Anders Garman suarede och begierede at \nu/ Marchesteene motte settis mit i Elffuen fra Sœn och op til Wandet, At en huer der eftter Kunde wide sig sit Nyttig at giøre. Mogens Essemb och Laurs Mundal tilspurde Her Anders Garman om de iche tillige med hannem har huer \beKostet och/ opbygt en Trediedeel i Saugen och den hidindtil brugt, Huilchet Her Anders for Retten sagde saadant iche at Kunde benegte, Men hand hafde siden forbedret och reparerit en deel paa Saugen och demmen, som de iche haffde lagt noget til. Afsagt, Efttersom Mogens Essemb och Anders Bildœen, Stefner och tiltaler, Oluff och Oluf Eide, Anders Biørsuig, och Oluf Totlands Arfuinger, formedelst de

1673: 8

Anno 1668, til Hæderlig och Vellærd Mand H/e/r Anders Garman Sogneprest til Hammers Prestegield, hafuer Soldt en Saug, at hand och hans Arfuinger, maa sig dend med Saugbrug Nyttiggjøre, och dend biuge (bygge) och forbedre, endog, dend paa deris grund er bestaaende, Disligeste at de har Sat Taxt paa Saugstedet, och dend saa som til H/e/r Anders Henbœxlet, for en half Rdr: i Aarlig grundeleye, Wanseet for/schref/ne Selgere, Indtet i grunden Eier eller tilKommer, Derfor formeene at de til sligt ingen Ret eller magt haftt hafuer, men deris Kiøb at bør were magtislœs, Huor Imod for/schref/ne Indsteffnte Selgere, sig nu for Retten hafuer Erchlerit, at de hafuer Saugen til H/e/r Anders Garman Soldt, som de ware Rette Eiere til, Eftter deris der paa til hannem Vdgifue Kiøbebreffs formelding, men ingen Taxt Sat, huad af grunden schulle gifuis i grundeleye, men at Saugen har Verit i brug En langsommelig tid, dog er iche blefuet Skaarit der paa, Vden en Ringe quantitet til husbehoff, men Somme Aare intet, och nogen Stund der af Verit giffuet fire March om Aarit i grundeleye, och siden 3 March, Men i de Aaringer intet, naar intet der paa bleff schaarit, Saa endog Eierne til grunden, Huor Saugen Staar, formeener sig Stedet sielf at bruge, Men som det befindis, at Saugen i Langsommelig tid, der Staait hafuer for grundeleye, som foresigis, och Her Anders Garman hafuer Saugen af Rette Eiere Kiøbt, Thi Kand Citanternis i Rettesettelse iche følgis, Huorwed H/e/r Anders Garman i Saugbruget Imod Saugens Kiøb, Kunde schee nogen hinder eller Indpas, men Kiøbebreffuet der udinden wed magt at blifue, Dog dend Anpart som Mogens Essem och Lauritz Mundal, tillige med H/e/r Anders Garman i Saugen har \beKostet och/ opbiugt, siden hand dend

1673: 8b

Kiøbte, och de lige wed hannem, der udj hidindtil brugt och fuldt hafuer, iche \heller/ eftter dags, her med dennem der paa, til nogen forhindring, meendt eller forstanden i nogen maade,

Dog at de Restituerer H/e/r Anders, huis hand bewislig meere end de, paa Saugen och demmen, efter hans paaberaabelse {at} hafuer beKostet, widere end paa hans Anpart Komme Kand, Och som det befindis at Saugen wed dend, nu Ny opbyggelse, Siden H/e/r Anders Kiøbte, och med Vanditz Ny och meere opdemming, er Anrettet til Langt bedre och Støre brug, end som dend war tilforne, Thi Siunis os, at H/e/r Anders Garman, och Lauritz Mundal, bør were i grundEierne, Mogens Essem och Anders Bildøens minde, med en wisse billig Aarlig grundeleie, Saauit paa deris Anpart Komme Kand, enten som de sielf omforEnes, eller Retten Kunde dennem Imellem sige, Efttersom dend hidindtil, iche har werit for \en/ stadig grundeleie Sat, Anlangende schiftet, Imellem Schaar och Biørsuig, fra Søen och op til det fersche Vand, Siunis os at Elfuen och diubeste groff (djupålen), huor Vandet Render, bør at were och blifue \schifte der Imellem/ efter denne dag, ligesom af Arrildtz tid.

Anno 1673 den 9 Apr/ilis holtis **Waarting paa Indre Eide Tingstue (i Eikanger skipreide)**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Essem Lensmand, Siur (og) Christian Aschelund Ole Echanger Iffuer Hindenes Johans Hielmaas Anders Hindenes Laugrettismend, och en deel aff Almuen,

Her Præsident Herman Garman steffnt Niels Knudsen Hagsett och fleere hans Landbønder formedelst Resterende Rettighed aff deris paaboende gaarde, Niels Hagsett møtte och beKiende at hand er schyldig 2 Aars Landschyld

1673: 9

och Arbedspenge huer Aar 9 March er 3 Rdr och i bøxel 8 Rdr, och It Aars Tredietage 3 March, siden sagde Niels at hand endnu er (skyldig) It Aars Landschyld 1 1/2 Rdr. Men fuldmegtigen Kreffuede endnu 2 Aars Landschyld, som Niels formeente at wille beuise at were betalt. Om huilche 2 Aars Landschyld hand til neste Ting bør føre sin beuis, at derom Kand gaais huis Rett er. Erich Eidtnes Kreffuis 3 Rdr 5 March, Men som hand nu er døed, och en Anden bøxlet gaarden, derfor bør Enchen och børnene \strax/ at forføye sig til Jordrotten at Clarere saauit schyldig Kand befindis och det at schee inden neste Ting, ellers gaas da huis Rett er. Gulich Sanduig beKiende hand er schyldig 9 Rdr i førstebøxel och leyede gaarden for 6 Aar siden. Fuldmegtigen formeente at for/schrefn/e burde betale inden St: Michels dag førstKommendis Vnder Namb och Wurdering och deris gaarders forbrydelse. Affsagt at for/schrefn/e Indsteffnte bør at betale saa meget som de nu har beKiendt schyldig at were, inden St: Michælj førstKommendis eller wed Wurdering aff deris formue at Vdsøeges.

Peder Hansen Raadmand steffnt efter/schref/ne hans Landbønder formedelst Resterende Rettighed aff deris paaboende gaarder. Iffuer Johansen Biørge beKiende nu for Retten at hand er schyldig 2 Aars Landschyld 10 1/2 March 1/2 tønne Korn 3 March Trediebøxel 2 March, Ole Mogensen ibm: (Biørge) beKiende hand er schyldig 6 Rdr Landschyld och bøxel, Anders Kleff beKiende hand er schyldig It Aars Landschyld och Tredietage, Iffuer ibm: (Kleff) Kreffuis 8 Rdr 1 Ort, sagdis hand haffr forlatt gaarden och er Husmand i Gulen Schibred, Erich Kleff beKiende hand er schyldig It Aars Landschyld 9 March, Haluor Schaar Kreffuis 9 3/4 Rdr møtte iche, Men sagdis hand har intet at betale med, Mogens Hindenes beKiende hand er schyldig Landschyld och 3bøxel 3 Rdr 12 Schilling, Iffr ibm: (Hindenes) beKiende hand er schyldig 3 Rdr 1 Ort, Ole ibm: (Hindenes) beKiende hand er schyldig 4 1/2 Rdr 12 Schilling och wille betale, Steffen Høeland beKiende hand er schyldig 2 3/4 Rdr och wille betale, Ole Mogensen Echanger Kreffuis 6 1/2 Rdr bøxel och Landschyld, foruden JuleMarch, møtte iche, Steffen Nielsen ibm: (Echanger) beKiende at hand er schyldig Landschyld och Trediebøxel 10 1/2 March, och wille betale,

1673: 9b

Iffuer Høye beKiende hand er schyldig 1/2 Rdr, Men hamb Kreffuis 1 Rdr. Afsagt at for/schrefn/e bør betale forskreffne Rettighed som de nu for Retten wedgaait haffuer schyldig at were, inden St: Michels dag førstKommendis eller wed Wurdering aff deris boe at Vdsøegis.

Kaarit til Laugrettismend Johans Fyllingsnes Johans Vhrdal.

Anno 1673 den 10 Apr/ilis holtis Waarting paa HosHoffde Tingstue i Hosanger Schibred, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Mogens Mielstad Lensmand, Torchel Aasem Gulich Nordaas, Niels Hoele Laurs Øffsthus Ole Litland Johans Hougstued Anders Wea Niels Miøs Johans Hoshoffde och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Ole Rachnes steffnt hans Broeder Besse Fugeldal for 4 Kiør 1 Rdr i en baad, I It Nøst 2 Rdr 1 1/2 gied 1 Rdr for 1 Suin. Besse sagde at Ole Rester 1 Koe som hand wil betale Ole begierte at Besse motte betale de 3 Kiør saa goede igien som hand dem Annammede, saa wille hand efterlade leyen, Thj de 2 som Besse leffuerede ware gamble, den ene har hand endnu, den anden Solte hand for 11 March. Besse sagde at 1 Koe falt i en brynd (brunn) och døde saa hand fich intet gott aff den. Afsagt at Besse bør betale Ole 10 Aars leye aff de Tuende Kiør Aarlig 2 March, er tilsammen 3 Rdr 2 March Och den Tredie Koe bør Besse betale Ole saa goed som hand dend Annammede, och were frj for leyen, efterdj den falt i brynden, Och det at schee inden 14 dage Besse beKiende at hand Solte 1 baad til Anders Biørsuig for 1 Rdr och Solt Nøstet for 2 Rdr sampt Annammet 1 Suin for 1 Rdr, Men Besse der imoed foregaff, at Ole beKomb 1 favn Weed for 5 March och Hoes Haluor Øffsthus er 7 March, Men Ole sagde hand wille betale hannem Weeden igien, Haluor negtet at hand iche er schyldig for/schrefn/e 7 March, Afsagt at Besse bør inden 14 dage betale for/schrefn/e 4 Rdr børnene penge som hand for Retten beKient at haffue Annammit, efter Lougen. Och om hand iSær har \hos/ Haluor Øffsthus och be/mel/te Ole Rachnes noget at fordre, da naar der paa steffnis gaas huis Rett er.

1673: 10

Aschild Smaaland wed Johans Halleland steffnt Haauor Rachnes for 7 1/2 March hand efter deris forligelse schal betale ha/nnem for 1 hest. Haauor møtte och bleff deris forligelse aff Tingbogen forfarit at Haauor har loffuet at betale for hesten 7 1/2 March. Afsagt, at Haauor bør betale for/schrefn/e 7 1/2 March inden St: Hans dag førstKommendis, eller wed Wurdering at Vdsøeges.

Kaarit til Laugrettismend Oluff Bysem Elling Bircheland.

Anno 1673 den 11 Apr/ilis Holtis **Waarting paa Restad i Mielde Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Rongue Lensmand, Mogens (og) Erich Restad Mogens Lofttaas Ole Borge Ole Weffle Rasmus Blomb Johans Øffste Mielde Poul Huidsteen Niels Hafre Laugrettismend och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Joen Meele Soldatt steffnt Ole Espeuold formedelst hand slaget hannem nogle Neffue Hug, dend tid hand Kreffuede hannem 4 Schilling i hans Soldatter Løn. Johans Larsen møtte paa hans broeders wegne och sagde hand er Siug, och at hand iche har slaget hannem. Elling Espeuold

proffuede hand hørde Joen bad for sig at Ole iche wille slaa hannem, Men hand Kunde iche Komme Vd at affstyre formedelst hand laa paa sin SiugeSeng. Afsagt at Oluf bør at bøede for slagsmaalet til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Søloff, och betale Joen de 4 Schilling hand er hamb schyldig.

Ole Reffuem stefnt Elling ibm (Reffuem) Anlangende Jordeschifte Thj de har bœxlet lige megit i gaarden som iche har werit dem Rigtig emellem schifft, førend forledet Aar at de da haffde Lensmanden Niels Rongue Ole Borge och Oluff Weffle der paa, och da bleff Jorden lignet i Tuende partter, Och tilbœed Ole nu Elling for Retten at hand motte tage huilchen loed hand wille ligesom gaarden bleff schifft eftter for/schrefn/e Mends Vidne. Afsagt at Oluff bør eftter denne dag at lade sig Nøye med dend lod som hannem eftter Mendenis schifte och Widnisbyrd tilfalt, Och Elling lige saa at beholde den part som hand eftter be/mel/te Mends schifte och Widne \tog och/ beKomb, eftter Lougen L: L: B: 13 Cap/itel efttersom Elling sig iche nu wille Olufs tilbud Vedtage.

1673: 10b

Men om eftter Ellings beretning Kand befindis {hand} Ole at haffue taget noget aff den lod hannem tilfalt, det bør Elling at were følgagtig.

Kaarit til Laugrettismend Anders Elluig Joen Haffre.

Anno 1673 den 12 Apr/ilis holtis **Waarting paa Ytre Arne i Arne schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand Mogens Espel Halsteen Rødland Knud Brueraas, Anders Stanghelle Anders Hoele, Johans Hoele Joen Rombsloe Mogens Eichas (Eichaas) Erich och Ole Tuenes Laugrettismend och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Eftter Laurs Laursens begiering blef forKyndt eftterschrefne Obligation och Contract: Saa och eftter Anne Wrangels begiering eftterschrefne Pantebreff.

I dend Hellig Trefoldigheds Nafn, Haffuer Jeg Lauritz Lauritzen forpagtet til Neruerende Jørgen Olsen En fierdepart udj Garnes paa It Aars tid, som schal Angaae fra Paasche 1672 och til Aarsdagen 1673, Saaledis at hand maa beholde ald Aufling baade af Korn och Høe som paa fierdeparten i gaarden falde Kand, Saauelson ald afdrotten af 13 Kiør och 7 Soufuer (sauer), Huor Imod Jeg for/schref/ne Jørgen Olufsen mig hermed tilforplichter at wil och schal gifue och betale til for/schref/ne Lauritz Lauritzen udj afgiftt af be/mel/te 1/4 part i gaarden och af fæet for forskrefne It Aars forpagtning fra Paasche 1672 och til Paasche 1673, Nembliq Tiufge och En (21) Rdr deraf 12 Rdr at betale til St: Michælj førstKommendis, och de øffrige 9 Rdr til Paasche eller Korsmisse i det Lengste Anno 1673 udj Reede penge. Vnder forpantning mit goeds och formue, at det schal holdis hannem schadisløs i alle maader, men Korntienden som af gaarden gifuis schal ieg Suare til och den ald sammen Klarerer af Kornet som paa gaarden

1673: 11

Auflis Vden nogen afKortning i for/schref/ne afgiftt och huis (det) Inventarium som til gaardsens brug findis, Sampt en hest och en SexsRing baad, som ieg til mig Annammende Vorder der med schal ieg wel handle, at det iche formedelst min W-forsiun blifuer forderfuet, men ieg schal det tillige med huis (det) queg ieg som foresigis Annammer, ligesaa gott igien med sampt gaardens tilstaaelse som ieg dend Annam/m/et hafuer, fra mig Lefuere, Eller det eftter sit werd Rigtig betale. Disligeste forplichter ieg mig hermed iche at huge noget i

gaardens schouge enten til at Selge Hiemme eller at føre i Byen eller Andensteds til at Selge, men Alleene til gaardsens fornødenhed at bruge. Derforuden blifuer Jeg schyldig af be/mel/te Afwigte Aars Afgift Siuf Rdr:, som Jeg belofuer och i dette Aar at betale och Rigtig afKlarerer med forindførte afgift, och ellers at forblifue eftter det førige Aars Contract i alle maader. Och til dis Trygere forsichring for alt Indbe/mel/te Indstiller Jeg mig Peder Olsen Indre Arne, saa som en troe forlofuere och sielfSchyldner for for/schref/ne min Broder Jørgen Olufsen, En for alle, och alle for en, Vnder forpandning ald Voris Eiendis och tilKommendis goeds, saa Lauritz Lauritzen hans Hustrue och Arfuinger af os och woris Arfuinger herudinden schal were och forblifue schadisløs at dette af os W-Rygeligen holdis och eftterKommis schal, da hafuer wj woris Zigneter eller boemercher her Vnder Trøgt och teignet.

Actum Bergen d/end 1 May A/nn/o 1672 Lauritz Lauritzen Peder Olsen Jørgen Olsen
Indbe/mel/te Siuf Rdr: som Resterede for forleden Aar 1671 eftter førige Contract ere mig betalt Anno 1672 d/end 4 Decemb/ris. Anno 1673 Ere mig betalt femb Rdr: eftter Indbe/mel/te Aocord d/end 4 Februarj Anno vtsuperius, Noch betalt en Rdr:

Mogens Joensen Skanche Guds ords W-werdige Tiener til Lyster i Indre Sogen, Kiendis och gjør Witterlige, mig af Rett Witterlig giæld plichtig och schyldig at Vere

1673: 11b

Erlige Dyderige och Gudfrychtige Matrone Anne Hansdatter Wrangel S/alig M/ester Ingebrits eftterlefuersche Penge It half hundrede Rixdr: som hun mig Venligen med forstragt hafuer, For Huilche for/schref/ne 50 Rdr: Jeg belofuer att Erlegge til hende I Aarlig Rentepenge 3 Rdr:, Och her i at holde hinde och hindis Arfuinger schadisløs i alle maader, Och til dis bedre forsichring hafuer ieg Sat Velbe/mel/te Anne Wrangel til It Vist Vnderpant, Houchedal, liggendis Norden for Eidtzwog, som schylder Aarlig Smør 1/2 Løb och Korn 1/2 tønne, mig af Kronens godtz tilforn /: for lige forstreckning :/ Naad/igst bewilget, Indtil for/schref/ne 50 Rdr: af mig och mine Arfuinger W-feilbar Vorder Erlagt och afbetalt, Dis til ydermeere Stadfestelse dette med Egen Haand schrefuet och Vnderschrefuet och med mit Sædwanlige Pitzer Vndertrøgt och ratificerit, Bergen dend 30 Aprilj Anno 1661 (L.S.) Mogens Joensen Pastor Lust: Schanche Eghd.

Her Præsident Herman Garman steffnt eftterschrefne hans Landbønder formedelst Resterende Retighed af deres paaboende gaarder, Ole \Niels/en/ Wagsdal beKiende hand er schyldig 13 Rdr 15 Schilling och wille betale noget i Høst, Ole Monsen Wagsdals Enche Krefuis 18 Rdr 3 Ort, Johans Garnes møtte paa hindis wegne och sagde hun beKiender gielden och wil betale, Niels Mogensen ibm (Wagsdal) beKiende hand er schyldig 27 1/2 Rdr, sagde sig were fatig och har intet at betale med, Morten Setterdal beKiende hand er schyldig 11 Rdr 4 March 2 Schilling och wil betale noget til Høsten, Anders Setterdal Krefuis 3 Rdr 8 Schilling, har beligget sin Steffdatter, och bortRømbt och sig intet eftterlatt, Morten Reffschree (Skreiaë) beKiende hand er schyldig 3 Rdr 4 March och wil betale i høst, Henrich Jefne (Jamne) beKiende hand er schyldig 6 Rdr 20 Schilling, Niels Herfindsdal beKiende hand er schyldig 4 Rdr 28 Schilling och wil betale i Høst, Erich Herfindsdals Enche Krefuis 2 Rdr 3 Ort, Niels ibm: (Herfindsdal) møtte paa hindis wegne och sagde hun wil betale,

1673: 12

Niels Staffnes beKiende hand er schyldig 11 Aars Landschyld och Arbedspenge Aarlig 1 Rdr er 11 Rdr och i bøxel 4 Rdr och 3 Aars Tredietage 1 Rdr, Huor paa er betalt ?? Rdr 5 March Noch It Aars Landschyld, er tilsammen 14 Rdr 1 March, Gregoris ibm: (Staffnes) beKiende hand er schyldig 2 Aars Landschyld, och har Kon Saaed gaarden Tuende gange, och i bøxel 5 Rdr, Ingebrit Hanne (Hana) Krefuis 8 Rdr 8 Schilling i Landschyld, møtte iche, Men er aff wed

gaarden, Johannis Hanne Krefuis 7 Rdr 3 1/2 March, møtte iche, Fuldmegtigen formeente at for/schrefn/e burde betale inden St: Michels dag førstKommendis, eller lide tiltale paa deris gaarders forbrydelse och dog betale deris Landschyld, Afsagt at forskrefne Indsteffnte bør at betale be/mel/te Resterende Rettighed, som de nu for Retten har beKient schyldig at were, och det inden St: Michels dag førstKommendis Vnder Namb och Wurdering aff deris Boe at Vdsøegis, Vnder tiltale som foresigis.

Kaarit til Laugrettismend Laurs Indre Taquam Ole Huchaas.

Anno 1673 den 14 Apr/ilis holtis **Waarting paa LandAas i Schiold schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Fredrich Steen Steffen Hammersland Ole Eide Ole Schage Lasse SørAas Lasse Smøraas Matias Bratland Niels Dingeland Lars Mittun Ole Tittelstad, Laugrettismend och een deel af Almuen som Ting søgte.

Fogden for Retten frembfordret Lensmanden Peder Smøraas, omb hand iche hafde til hannem Lefuerit en Tiuff Anders Andersen welforuarit med Jern paa hans hender at hand skulle holde hannem i goed foruaring paa hans gaard, indtil nu at hand paa Tinget for sine misgierninger Kunde bleffuet dømbt, Peder Smøraas møtte och sagde ey at Kunde negte, foegden io Lefuerede hannem for/schrefn/e Tiuff met Jern paa hans hender at holde hamb i foruaring, och sad Tiuffuen hoes hannem Ved 3 Vgers tid, Indtil nest forleden Torsdags aftten at Tiuffuen begierte at gaa sin egen ærinde for døren, dog Wden Jern, och fulte hannem for døren Tolleff Houcheland och Joen Eye som holte Wagt och skulle tage Ware paa Tiuffuen Men som hand Kom Vd for døren, da sprang hand fra den/nem och Vndwigte, {Thj d} Tolleff och Joen møtte, och beKiende at de holte Wagt och gich med Tiuffuen for døren, Och som hand Komb

1673: 12b

I It Trang hus huor hand tilforne plejede at bestille (gjere?) sin ærinde da Wende hand sig i gangen och Rychte sig aff Toffleffs hender som haffde fatt i hans Kleder, och Sprang Joen offuerEnde, och søgte dermed Marchen och løb bort, och Kunde \de/ iche see huor hand tog sin Wey, efttersom det war Mørch. Och Vndschylt sig nu ligesom Lensmanden at de ej wiste huor de hannem skulle efttersette. Peder Smøraas beKiende at hand tog Jernet aff Tiuffuen da hand gich for døren, ligesom hand plejede tilforne, Thj hand slog sin lid til Tolleff och Joen som war Wagt paa Tiuffuen at \de/ skulle forschaffet hannem ind igien i huset at foruaris som tilforne. Lensmanden tillige med Wagten och Almuen sagde at wille giøre deris beste ha/nnem at efttersøege i forhaabning at faa hannem fatt. Med de Wilchor sagde Fogden at Lensmandens och Wagten forseelse, som hand nu ellers willet eschet domb offuer, Kunde saa lenge beroe.

Christoffer Gregersen steffnt Hans Husmand Ved Dambsgaard formedelst hand offuerfaldet hans Søn och en deel hans haar affRycht. Hans bleff paaRaabt, møtte iche ej heller nogen paa hans Vegne. Lensmanden tilstoed nu for Retten at be/mel/te Hans er Loulig steffnt, Thj bleff hand efter Fogdens i Rette settelse tilKient at bøede steffnefald 1/2 Rdr.

Her Samuel Hansen Steffnt Henriche Nitter, Ole Møller Lars Møller, Johans Møller, formedelst at de græser deris hester i hans March om Sommeren, och opæder hans græs, hannem paa sin græsgang til schade. Henriche møtte och tilstoed at hun haffde giffuet for/schrefn/e Trende Møllere forloff at græsse deris heste i Marchen, efttersom hindis March grendser tilsammen met Her Samuels March. Her Samuel Klagede at Iblant ere hestene fundens schabede och fulde med Lus, som Snar Kand fordreffue hans queg, Men om hun tager nogle Kiør til gresgang, wille hand ej Anche saa megit derpaa. Afsagt, at Henriche Nitter iche maa efter denne dag gifue

nogen aff Møllerne eller andre forloff, at haffue heste i deris Fellitz march, Wden det Kand schee met Her Samuel Hansens willie och Sambtyche, Och <aduaris> Møllerne sig ey heller at fordriste, at holde deris Hester i be/mel/te March, Imoed Her Samuels willie, Men om anderledis schee, da naar

1673: 13

Her Samuel derpaa stefner, schal derpaa eftter Lougen blifue Kiendt, som forsuarligt

Fredrich Kohlman Tolder i Bergen steffnt Joen Odland for 5 Aars Landschyld och 2 Aars Tredietage Resterende aff hans paaboende gaard. Joen møtte och beKiende at hand er schyldig Tou Aars Landschyld och 2 Aars Tredietage, Och har intet at betale med. Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen for Retten Krefuede for/schrefn/e Joen Trej Aars Resterende schatt til hans Ko/nglig Ma/yestet tilsammen 12 Rdr. Fuldmegtigen Michel Hansen eschede domb och formeente at Joen burde haffue forbrut sin gaard eftter Lougen och dog betale for/schrefn/e fordrende och Resterende Rettighed, saa frembt hand iche stiller Nøyagtig Caution for Ko/nglig Ma/yestetz schatt och Rettigheden aff gaarden eftter denne dag. Afsagt, at eftterdj Joen iche har betalt sin Landschyld och Rettighed aff gaarden som det sig hafde burdt, Thj bør hand derfor at hafue sin gaard eftter Lougen forbrut, Saa frembt hand iche stiller *hinde (hannem) Nøyagtig Caution som foresigis.

Peder Hansen Raadmand steffnt Ole Setterdal for 1 Rdr 1 Ort Resterende Landschyld aff hans gaard. Ole Smøraas for Retten beKiende at hand er Louglic steffnt, Møtte dog iche. Har och tilforne nogle gange werit steffnt for samme Rettighed Men ey heller da møtte. Thj bør hand at betale for/schrefn/e 5 Ort inden 14 dage, eller Ved Wurdering aff hans Boe at Vdsøegis.

Kaarit til Laugrettismend Niels Nestun, Ole Byenes.

Eftter Ifuer Poulsen och Mogens Laursens begiering bleff forKyndt eftterschrefne Schiøde. Jeg Abel Muntte, S/alig M/ester Peder Lembs eftterlefuersche, Kiender och hermed for alle Witterlig gjør, at ieg af frj willie och Velberaad hue, hender och afstaar, en gaard liggende udj Schiold Schibred, Nafnlig Byenes, schylder Aarligen udj Landschyld 1/2 Løb Smør och 1/2 Hud, til Ifuer Poulsen och Mogens Larsen, som til min S/alig Hosbonde af S/alig Docter Jan Stadtz Medicus her udj Bergen er offuerdraget, som findis udj hans Schiøde, Vdgifuen aff be/mel/te Docter Jan. Huilchenforsch/ref/ne

1673: 13b

Gaard, Jeg hermed nu fuldKommeligen afstaar, Och Kiendis Jeg for mig och mine børn och Arfuinger, ingen ydermeere Lod, deel Rett eller Rettighed at hafue udj be/mel/te gaard, Mens be/mel/te Tuende Mend Ifuer Poulsen och Mogens Larsen, deraff nu at Niude och oppeberge den Aarlige Landschyld, Nemblig 1/2 løb Smør och 1/2 Hud, efttersom de mig til fyllist har Erlagt och betalt, huorfore ieg dennem Venlig betacher, och hermed frj hiembler och tilstaar dennem be/mel/te gaard for huer Mands Anche och tiltale, Och dersom saa scheede, at be/mel/te gaard formedelst min Wanhiemmels brøst schyld, blifuer dennem fraWunden, da belofuer ieg inden 6 Vgers dag dernest eftter, ieg derom blifr aduart, at wederlegge och Conbentere, forskrefne Mend deris Vdlagde penge udj en Samblet Summa, Wden nogen process eller Rettergang. Dis til ydermeere forsichring, hafuer ieg Trycht mit Signet for, Och med egen Haand Vnderschrefuen,

Actum Bergen den 10 January Anno 1672 (LS) Abel Munthe
Til Witterlighed. S/alig M/ester Peders. Ole Nielsen Eie. (LS.)

Anno 1673 den 16 Apr/ilis holtis **Waarting paa Schouge Tingstue i Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, BundeLensmand Ole Echerhoffde, Niels Loechøen Anders Bildøen Ole Echerhoffde Ole Waage, Jacob Hammersland Lars Kousland Willem Børnes, Anders Kaabeltuet, Michel Agatnes Lars Schage Vincentz Sele, Niels Telle, Henrich Østtuet, Mogens Lerøen Erich Schaaleuig Laugrettismend och en deel aff Laugrettet och Almuen som Ting søgte.

Casten i Buchen steffnt Mogens Bielcherøen formedelst hand har offuerfaldet hans høstru och hans giester i hans hus i hans frauereuse. Mogens møtte och sagde hand Wiste intet der aff Thj hand war druchen. Casten frembuiste Mogensis Kniffue som giesterne tog fra hannem da hand gjorde denne offuerfald frembuiste och 1 Klinche aff døren som hand samme tid opspente. Mogens och hans høstru nu for Retten affbad denne sin forseelse Imoed Casten och hans høstru och Hus, at

1673: 14

hand hannem det iche wille efttertenche, Men hannem den eftterlade, efttersom hand iche sielff wiste huad hand gjorde, Da formedelst saadan affbedelse och gotfolchis forbøn schyld, eftterlod Casten hannem for/schrefn/e forseelse, dog med saadan Wilchor, at hand aldrig meere Øffuer (utøver, gjer) nogen forseelse Imoed hannem eller hans hus eftter denne dag i nogen maade, saa frembt denne forseelse iche och tillige med schal staa hannem Aaben for, Huilchet Mogens nu for Retten beloffuede aldrig meere at schulle schee, saa frembt hand iche wille straffis derfor i høyeste maader, Huor paa hand gaff Casten sin haand for Retten, at hand aldrig meere eftter denne dag sig Imoed hannem schal forsee i nogen maade. Och bør Mogens formedelst denne forseelse at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet eftter egen forligelse 3 1/2 Rdr. Siden eftterlod fogden det for 3 Rdr.

Britte Jensdatter Hummelsund eftter Indsteffning tilKient at betale sine bøeder formedelst begangen Lejermaal met Morten Nielsen 6 Rdr eftter Recessen. For/schref/ne Britte Jensdatter steffnt be/mel/te Morten Nielsen til at forsørge barnet, da som hun har forsørget det siden Michels dag sidst forleden, Thj bør hand som fader dertil, at forsørge det nu i Tuende nest eftterfølgende Aar for det første.

Zirj Haluorsdatter steffnt Joen Crommetj formedelst hand slaget hinde, Joens Høstru møtte och sagde at Zirj slog och offrfalt hannem och at hun schielte hannem for en Keltring och en gam/m/el schelm. Zirj suarede at hun schelte hannem formedelst hand Kaldet hende en Kagstrygen Hoere, Eftter tilspørgelse Erchlerede och sagde Zirj for Retten at hun iche wed Joen Crommetj andet at beschylde end som en Erlig Mand. Afsagt eftterdj ingen fuldkommen proff føris paa enten sider, huem til Klammerien først war Aarsag, Huorfore Sagen derwed beroer,

1673: 14b

Lars och Erich Schouge steffnt Ole \Suendsen/ SangoltzEid, for 6 Woger Torsch och 3 Sey, som bleff stolen wed deris Leyemaal Ved Schouge, och fantis igien wed hans gaard {i Søen wed Støen} <paa Land met Loug (lauv?) och steen bedechet>, som er en fiering Wey emellem til Land. Ole møtte Vndschylte sig, hand ej staa fischen, och wiste ej huor den war der Kommen. Hans Schouge Niels Trengereid Rasmus ibm (Trengereid) och Niels Dale proffuede at de ware

med och funde for/schrefn/e stollen fisch, en steenkast fra for/schrefn/e Ole Sangoltz Nøst med Loug och steen offuerdechet. Eftterdj ingen prouff før is i Sagen om Tiuffueriet, huorfore dermed Imidlertid beroer.

Kaart til Laugrettismend Vincentz Landraa, Hans Kousland

Anno 1673 den 21 May blef Retten betient paa Hop i Schiold Schibred aff Steffen Ham/m/ersland Peder Houge, Lasse Aasse Ole Eide, Ole Lund, Lars Heldal, Ole Totland, Erich Borge, Jens Hucheland Ole Heldal Matis Bratland Niels Natland Ole Houge, Laugrettismend. Fogden lod i Rette føre Anders Andersen sagde sig føed paa en gaard Søfue i Søffue Sogen i Ryefylche i Staffuanger Lehn, føed aff fatig forældre samme steds, och beKiende for/schrefn/e Anders Anders/en som følger. At forleden Aar Komb hans Kone hiemb til dend platz Smidtzuigen wed Graffdal med en Sort Vng Koe, da spurte hand huor hun haffde den beKommet, suarede hun ha/nnem at hun staa den Sø i bøygden, Men hun Neffnde iche for hannem gaarden eller folchene huor hun den staa, saa bad hand hinde hun wille føre den tilbage, Men hun wille iche, Siden førde hand och Peder Kychelug Her Borgemester Offue Jensens Raadsmand Koen Vd til Kychelug paa en baad som tilKomb Anders sielff, huor Koen gich i græs i Kychelug march, fra Pindztid om Sommeren at hans Konne staa den och til omb høsten, Och Mielchede Her Borgemesters Raadsfolch, Koen Sommer igiennem, och førde Mielchen aff den til hannem och hans Konne i Smidtzuigen med det samme de førde deris Mielch til byen aff Kychelug. Men da høsten Komb tog hand Koen hiemb til sig i Smidtzuig igien och haffde den Winteren offuer och Mielchede den, Indtil nu i forAar Ved Paaschetider, at Fogdens Tienner med Lensmanden Peder Smøraas Lars Mittun Niels Natland och Eyermanden til Koen, Iffuer Hop, Komb til Smidtzuig til hans Hus och beuiste sig til Koen och tog den saa med sig. Sagde at hans Werfader boende wed Nøstet Erich

1673: 15

Olsen Lerstøel, Merchede Koen høsten eftter at hans Konne den staa. Hand beKiende ydermeere at Ved St: Hans dags tid sidst forleden, Komb hans Konne hiemb til Smidtzuig med en anden Koe, som hun sagde hafde Kiøbt, Men hand Tuifledede at hun hafde den staaet lige som den første Koe, huorfore hand sagde til hinde at hun schulle schaffe den hiem igien, om hun hafde den staaen. Och da hand spurte hinde huor hun fisch den, sagde hun Wiste det iche, huilchen Koe hand meente hun haffde Kiøbt for 3 Rdr, som laa i hans Kiste och hun bort tog, Thj hun sagde at hun gaff pengene for Koen. Saa tillige med Peder Raadsmand, førde hand Koen til Kychelug med sin egen baad, huor den gich til Gres i Kychelug March om Sommeren och førde Peder och hans folch som Mielchede den Mielchen til hannem och hans Konne i Smedtzuig, med det samme de førde deris egen Mielch til byen. Om høsten tog hand Koen igien til Smidtzuig och hafde den i sit hus Winteren offuer och Mielchede dend, Indtil nu forleden Ved Paaschetider, at Fogdens tiener och Lensmanden med fleere tillige och Eyermanden Komb til hamb i Smidtzuig, at Oluff Sandal Eyermand til Koen da beKomb den igien. Sagde och hans Werfader Erich Olsen Merchede denne Koe omb igien, lige som Iffuer Hops Koe \Thj de war Merchete tilforne./ Oluff Sandal och Iffuer Hop møtte och sagde at for/schrefn/e Tuende Kiør, blef dem Tiuffstaalen fra, och hører med Gud och ald sandhed dennem med Rette til, som med mange gotfolch er beuist. Endnu beKiende Anders Andersen frembdeelis, at forleden høst Komb for/schrefn/e hans Konne hiemb med den \Tredie/ Koe, och da hand spurde hinde, huor hun hafde den beKommet, sagde, hun, at hun staa den Oppe i bøygden, Men hun nefnte iche stedet eller folchet som hun staa den fra. Saa satte hand den ind paa foer, och Mielchede dend Winteren offuer, och haffde den hiemme hoes sig, indtil nu sidst forleden Paaschetider at den da ligesom de andre Tuende Kiør blef Aabenbaarit, Her Samuel

Hanssen loed nu i Rette legge hans Vnderschrifuelse, at samme Koe bleff hannem om høsten i samme tider frastaalen och hører hannem til, BeKiende at i fior Waar war hand med sin Konne paa Hop och staal Trej gieder och en Vng buch, fra Her Commissarius, Men Konnen war oppe och tog dem, Men hand laa neder wed Landet med baaden som de saa førte dem bort med, Och Solte hand saa for/schrefn/e

1673: 15b

Gieder och buchen til Hans Munthe i Graffdal, och fich en Tylt Tømmer derfor til en stuffue, som hand sielff i schouffen Nedhug, och ligger det endnu i schouffuen, Hans Konne haffde Solt fire faar for 2 Rdr til Tønns Pettersen, som hun och staal, Men huor hun demb staalet hafuer, Wiste hand iche. Anders endnu beKiende, at nest forleden høst staal hand 16 Woger Neffuer fra Her Borgemester Offue Jensen paa Strømsnes som hand førde hiemb til hans boepeel i Smidtzuig. Och fich hand 9 Slettemarch aff de 2 Rdr, som hans Konne fich aff Tønns Pettersen for de fire faar som foresigis. Klagede offuer hans Werfader for/schrefn/e Erich at hand har forført hans datter som er hans Konne, til det Onde, och at hand \en gang/ werit med hinde at stiale Smaller {en gang}, Men wiste iche huor det scheede. BeKiende at som hand for sine forseelser war satt paa SmørAas, och Wagten fulte hannem sine egen Erinde for døren om Aftenen da det war Mørch, Rømbte hand fra demb, och Komb paa en Haranger Jegt och saa Sør efter, ad Ryfylche i Staffuanger Lehn, huor Peder Smøraas lod hannem efttersøge, och blef hand saa greben paa en gaard Kaldis Egge i *Rychefylche (Ryfylche), Vngefer 3 Vger efter at hand Rømbte fra Smøraas, och nu igien hidført. Fogdens Tienner Jørgen Jochumsen Ole Sandal och Niels Natland Proffuede for Retten i Tiufuen Anders Andersens paahør, at den tid de med Peder SmørAas och Lars Mittun, war Kommen til hannem, och Eyermentene Kiendte sig wed for/schrefn/e Trende Kiør, da sagde hand och hans Kone, at hun haffde Arffuet dem efter hindis forældre, Men Anders nu hertil sagde, at hans Kone sagde det, Men iche hand, sagde at hans Konne er dragen Sørefter, och Wiste ej huor hun er. Siden sagde hand, at Peder Raadsmand førde den anden Koe, som hørde Ole Sandal til, til Kychelug, Men iche dend første, Thj hand hafde sig forgisset, i det hand sagde det war den første. Fogden begierte domb och formeente at for/schrefn/e Tiuff Anders Andersen formedelst sine begangne misgierning och Tiuffuerj, burde straffis och lide paa sit Liff.

Anno 1673 den 22 May paa Bergen Raadstue blef for/schrefn/e Tiuff Anders Andersen igien for Retten Examinert, och beKiende hand som følger, Hand war hiemme hoes hans forældre <paa Søffue> til hand war 12 Aar gammel, Kom saa til Støle i

1673: 16

Etne i Sundhorlehn huor hand war i 12 á 13 aar, drog saa derfra och Komb til Ouchland (Aukland i Etne) huor hand war met sin quinde til Hus i 3 Aar, Kom saa til Halleland (Hallaland i Etne) same steds huor hand war i 4 Aar, Reigste derfra til Karsund och tiente paa en gaard Michelbust i Auflissnes prestigield It Aar, Imidlertid døde hans første quinde, saa belaa hand It quindfolch paa for/schrefn/e Møchelbøst, och lefuer barnet endnu och gaar omb och Teger (tigger). Komb saa til en Enche paa Kreppe i Schiold Sogen (i Stavanger len) huor hand war 2 á 3 dage, och staal en gammel baad fra for/schrefn/e Enche paa Kreppe och Roede hid til byen med den, och hafde denne hans sidste hustru med sig, Gunille Erichsdatter, dog war hand dend tid iche giftt med hinde. Saa Komb hand til at arbeide paa Strømsnes Mølledemme, Huorfor Her Borgemester Offue Jensen betalt hannem dageLøn, fra Waaren och til Høsten, Och Imidlertid war quinden Gunille med paa Strømsnes och Waschede Kleder. Om Høsten Reigste de til Bergen och Komb at boe i Gierche Joressis Hus, och om Winteren blef hand giftt med be/mel/te sin quinde, och Wjede (vigde) Hr Jan i NyeKierchen demb tilsam/m/en. Komb

saa at boe i Weinche Smeins Hus i Lange Rehen(?), huor hand war Vngefer i 2 Aar. Reigste saa til Sundøen i Sundhorlehn huor hand war Vngefer 3 fiering Aar. Saa begaff hand sig derfra och fich forloff at Sette It lidet Hus udj Smedtzuig wed Graffdal, huor hand boede wed halffandet Aar, Indtil hand Komb i denne Wlyche. Sagde at den baad hand staal fra Enchen Kreppe som foresigis, Kunde were en halff daler Werd, och blef den staalen fra hannem igien her i byen. Peder Kycheluigs Kone Anne Størchsdater møtte for Retten och sagde hindis Mand iche er hiemme, och berettede at her Borgemester \Offue Jensen/ hafuer sielff ingen Raadsfolch eller andre folch paa Kycheluig, Thj hun och hendis Mand har gaarden Kycheluig paa forpagtning for en wisse Aarlig affgiftt, saa de hafuer och Nyder ald Auflingen och græsset, och har de haftt den i forpagtning i 12 Aar och hidindtil. Tiufuen Her tilsuarede hand wiste iche Rettere, end at de hafde werit Raadsfolch for Hr Borgemester. Peder Andersen tilspurde Tiufuen om hand endnu er

1673: 16b

Gestendig at hand staal de 3 gieder och en buch fra Her Commissarius och Solte demb til Hans Munthe, Huortil hand suarede Ja, och fich hand 1 Sletedaler for giederne foruden det Tømmer som hand schulle hafue, Men buchen gaff hand hamb i grundhyre, Men Hans Munthe Wiste iche at det war staalet goedtz. Tønns Petersen berette at for Vngefer 3 Aar siden Solte Tiufuen hannem 2 Kiør, huorfor hand gaff hannem 7 Rdr. Och forKlaredede Tiufuen at hans Werfader gaff hannem dend ene Koe i hiembfølge, Men den anden fich hans Konne hannem i hender paa en gaard i Ryfylche, {huor} Kaldis Wog, och den anden paa en gaard wed Stiernerøen, Men Wiste iche huad gaarden heder; sagde at Peder Rytting war med hannem och førde Kiørne til Dambsgaarden huor de gich om Sommeren, och om Høsten Kiøbte Tobias Peters/en demb. Peder Kycheluigs Konne for/schrefn/e Anne berettede at hindis Mand førde den ene Koe Vd til Kycheluig i gres ligesom hand har beKient, och sielf førte hand dend første Vd, saa de gich i Kycheluig March om Sommeren och hun och hindis folch, Mielchede demb, och førte Mielchen och Smøret aff demb til Tiuffuen och hans Konne i Smedtzuig, Men de Wiste iche, at de Ware staallen, Huilchet Tiuffuen be/mel/te Anders Andersen nu for Retten och Vndschylte, at Peder och hans Konne och folch, ey Wiste at for/schrefn/e Kiør war staalen. Peder Andersen begierte domb och formeente at be/mel/te Tiuff formedelst hans begangne Misgierning burde at straffis paa hans lifff til Gallien (galgen). Fogdens Tienner Jørgen Jochumsen, Oluf Sandal och Niels Natland for Retten proffuede, at Tiuffuen Anders Andersens Konne, Vndschylte hannem, at hun haffde staalet \de 3/ Kiør{ne} som foresigis, Men iche hand, huilchet scheede dend gang hand første sinde (gang) bleff greben i Smedtzuig, Sagen optagete til i Morgen,

1673: 17

Anno 1673 den 23 May for Retten paa Bergen Raadstue, blef for/schrefn/e Tiuff Anders Andersen ført igien for Retten, Och Eschede Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen domb offuer hannem eftter hans forige i Rette settelse. Tiuffuen for/schrefn/e Anders Andersen nu for Retten beKiende, at hans Werfader och Merchede Her Samuel Hansens Koe om igien, ligesom Ole Sandals och Ifuer Hops, Thj de ware tilforne Merchede, huilchet bleff giort i meening at de schulle were hans egne. Och har hans Kone och Werfader Tiuffs brendemerche, som de fich i Ryfylche i Staffuanger Lehn for deris Tiuffuerj. Afsagt, endog denne Tiuff Anders Andersen, Saauit siger, At hand iche war med sin høstru at stiæle for/schrefn/e Trende Kiør. Men hand dog frjuillig, for Retten hafuer beKiendt, at hun sagde da hun tid eftter anden, eller huer gang, Komb hiemb til hannem med de Trende (Tuende) Kiør, at hun hafde dem staalit. Hand och ydermeere beKiendt at hand Tuuflede (Tuiflede), hun ligesaa hafde staalet den anden iblant for/schrefn/e Trende Kiør, Thj hun Suarede, da hand hinde Spurde, huor hun dend hafde beKommet, at hun wiste det iche, Huilche Kiør hand befindis at hafue ladet paaNy ommerche

sig til egne, W-Anseet hand wiste, at de ware staalen. Hand och ført de Tuende til Gresgang paa andre steder om Sommeren, och siden om vinteren Sat dem tillige med den Tredie (som om høsten blef staalet) hiemme hoes sig i sit hus paa foer, och baade Sommer och Vinter ladet dem Mielche, och Mielchen af dem Nytt, Indtil samme Tiufuerj blef Aabenbarit, at Eierne ndene(?) (nødene?) beKomb, for/schref/ne Trende Kiør igien. Disligeste at hand hafuer Staalit en baad paa Kreppe i Stafuanger lehn, Och anden gang werit med sin høstru och Staalit paa Hoep i Bergenhus lehn, Trej gieder och 1 boch. Hand och Tredie gang, staalit paa Strømbnsnes, Sexten Woger Nefuer; Sampt at hand beKommet halfanden Rixdaler af Tou Rixdaler, som hans hustru fich for fire faar hun Solte paa Dambsgaard, som hand och {har beKiendt} \Wiste/ hun hafde Staalit. Thj bør for/schref/ne Anders Andersen efter Lougen och Recessen formedelst forskrefne sine ofte begangne Misgiering och Tiufuerj at straffis paa sit Lif til Gallien (galgen).

1673: 17b

Anno 1673 den 16 July holtis **Ledings Ting paa Frechou i Herløe Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ole Landtzuig Lensmand, Laurs Oen, Steffen Tuett Anders Hougland Oluff Frechou, Peder Ryeland Ole Kleppe, Siur Kiergaard, Laurs Siurdal Niels MoldeKleff, Ole Tuett, Laugrettismend, Och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Bleff lest hans Exelentz her viceCanceler och Amtmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs gunstige schrifuelse til Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen formellende som følger.

Efter at hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste befaling til mig er opKommen, Schatten udj Bergenhus Lehn udj fire efterfølgende Terminer, Nemblig Pintxdag, Olay, Michælis, och Jul at lade opberge. Och som Original Skattebreff for sine Aarsager endnu ey er opKommen, mens med første formodis. Da Anbefalis Ko/nglig Ma/yestetz Foget offuer Nordhorlehns Fougderie Peder Andersen efterdj tiden Allereede er forløben, Dend første forfaldene Termin efter forgangen Aars Skattebreffs Indhold aff Almuen Vden forhaal at oppeberge, som udj de efterfølgende Terminer, om nogen forandring i dette Aars Skattebreff befindis, schal Liqvideris. Bergenhus dend 2 July Anno 1673. Johan Friderich Marschalch.

Anno 1673 den 17 July holtis **Ledings Ting paa Allenfit Tingstue i Allenfit Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Laurs Mundal Lensmand, Arne Ryland, Knud Mitgaard Knud Totland Anders Selleuold Joen Nesse, Aschild Nebstad, Brynild Quamme, Magne Møcheltun, Anders Koberdal Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte.

Da blef forKyndt hans Exel/entz Her Canceler och Amptmands befaling til Fougden som her tilforne findis Indført.

Efter Hans Jensen Frørups begiering bleff forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Peder Hansen Raadmand Vdi Bergen, Kiendis och hermed Witterligtgiør, At Jeg af Welberaad hue, Saa och med min Kiere høstru Margrete Nielsdatters willie och Sambtyche hafuer Soldt och Afhendt, Saa och med dette mit Vdgiffue Kiøbebreff Selger Schiøder och Afhender fra os och woris Arffuinger til Erlig och Welfornemme Karl, Hans Jessen Frørup, en aff mine OdelsJorder, Liggendis udj Nordhorlehns Fougderj I Alenfit Schibred Ved Naffn Sør Mogenstad, Som

1673: 18

Oluff Iffuersen och Aslachs Enche nu bruger och paaboer, Schylder I Aarlige Landschyld, En Løb Smør och En tønede Malt med bøxel. Huilchen forskrefne gaard med ald des tilleggende, Lotter, Lunder och anden Herlighed, som der nu tilligger och Af Arrildtz tid tillegget haffuer, forbe/mel/te Hans Jensen Frørup, her efter til Euindelig Odel och Eiendomb maa Nyde och beholde W-igienKaldet aff mig min Høstrue børn och Arffuinger, Och Kiendis wj os Vdj eller til forskreffne Gaard Sør Mogenstad eftter denne dag, ingen ydermeere Lod, Deel, Ret eller Rettighed at haffue, Mens derfor af mehrbemelte Hans Jenssen Frørup, at haffue Annammet och Oppebaaren fylliste betaling med Schiøtningsøre, Saauit i woris forligelse Kommen er. Huorfore Jeg hannem der Imod forskreffne gaard frj hiemle och fuldKommeligt tilstaar for huer Mands tiltale, som der paa Kand eller wil tale och holde hannem Herudinden udj alle maader Schadisløs. Dis til widnisbiurd och ydermeere Stadfestning hafuer Jeg dette med min egen Haand Vnderschreffuen, och med mit Zignetz Vndertrychelse Stadfestet. Sampt Venligen Ombedet min Kiere Søn Her Jens Sørensen Sogneprest til KorsKierchen, och Kiere Suoger Tomas Christensen Byschriffuer udj Bergen, dette med mig til Witterlighed at Vnderschriffue och forseigle.

Actum Bergen dend 8 Aprilis Anno 1673. (L.S.) Peder Hanssen.

(L.S.) Jens Sørensen

Eghd:

(L.S.) Thomas Christensen

Anno 1673 den 18 July holtis **Ledings Ting paa Radøe Tingstue i Radøe Schibred,**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ole Wetaas Lensmand, Mogens Hoele, Mogens Ydstebøe Østen Fieldtzende Hans Togle Jacob Sæbøe, Niels Olsuold, Anders Hougland Niels Risnes, Knud Solem, Rasmus Giere Ole Soltuet, Elling Tiore, Ole Wildanger Ole (og) Jacob Strømme Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte.

Da bleff lest hans Exel/entz Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs schrifttlig befaling Anlangende Schatten, som her tilforne findis Indført.

Anno 1673 den 19 Julj holtis **Ledings Ting paa Lyren Tingstue i Lindaas Schibred,**

Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Iffuer Fammestad Lensmand, Haluor Fondnes, Lauritz Hopland, Iffuer Løffaas, Erich AarAas

1673: 18b

Knud Holmaas, Mogens Synneuog, Rasmus Qualuog, Niels Bersuig, Johans Houge, Mogens Maraas Magne Østrem Ole Sundsbøe Michel Hope, Ole Groffuen (Grove) Laugrettismend Och en deel aff Almuen

Da bleff lest hans Exelentz Her Canceler woris gunstige Her Lehnsherris befaling Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatt Neruerende Aar, som her tilforne Indført findis.

Fogden lod i Rette føre It quindfolch wed Nafn Beritte Olsdater som for Retten beKiende at were fød paa Qualuognes her i schibredet, och at hun altid werit och Tient her ibm: (same stad) Indtil Vngefehr 2 Aar siden Reigste hun til Alster i Nordland wed Loefoeden och Tiente paa en gaard Haucheland til {Vng} nu for 3 á 4 dage siden Kom hun hid igien met en NordlandsJegt och beKomb en Zedell aff Her Lyche Hanssen Anlangende huor hun er fød och baaren, som hun nu for Retten frembuiste i dag schreffuet. Och da hun i dag Reigste fra Prestegaarden Kom hun til Vdlyren at wille faa sig lejlighed at Komme med til byen, huor hun Imidlertid paa

Lyren staa Tuende schiorter til deel sleden och aff groff strylerrit fra Gutorm Lyren, som hun haffde med sig Ned til Søen, Huor Gutormb och fleere grebe hende med for/schrefn/e Tuende schiorter som hand och fleere gotfolch nu tilstoed hun fra hannem staalet haffde; Och blef schiorterne nu for Retten anuiste. Afsagt at for/schrefn/e Berite Olsdater bør straxen at Rømme Bergenhus Lehn formedelst hindis begangne Tiuffuerij och aldrig meere lade sig her finde, saa frembt hun iche wille lide och straffis i Høyeste maader efter Lougen och Recessen.

Anno 1673 den 21 July holtis **Leding Ting paa Halsuig i Gulen schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Jacob Oppedal Lensmand, Claus Molde Aslach Steene Erich Risnes, Joen Knaruig Joen Høeuig, Mogens Westeuig, Ole Nappen, Østenn Houge, Johans Høeuig Gieble Østgulen, Mogens Slire, Joen Kielleuold, Otte Birchenes, Ole Kieldbiue, Michel Miømen, Iffr Hatleuig, Ole Matre Daniel Tongedal Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte,

Da bleff lest hans Exel/entz Her Canceler och Amptmands Welbaarne Johan Friderich Marschalchs gunstige befaling Anlangende Ko/nglig Ma/yestetz Schatt Neruerende Aar, som tilforn Indført findis.

1673: 19

Efter Søren Berentzens begiering bleff forKyndt eftterschreffne Schiøde.

Kiendis Jeg Vnderschreffne Hendrich Hopman Borger och Indwaaner udj Bergen och hermed for alle Witterligtgiør, det Jeg med frj willie och Velberaad hue, Saa och med min Hustruis Consent och Sambtyche, haffuer Soldt Schiøt och afhendt, Sampt med dette mit Vdgifne breffs Krafft, Aldeelis, Selger Schiøder och Afhender fra mig bemelte min hustru och beggis woris Arffuinger och til Erlig Velagt och Vel Discret Vnge Karl Søren Berntzen Nagel, de huuse och vaaning paa Birchenes i Gulen Schibred bestaaende, som fra Jokumb Biørnsen, udj schyld och gields betaling til Salig Cornelius Willadtzens Arffuinger efter Handschrift och Strenge forpflicht; Sampt derpaa forhuerfuede Domb er Vdlagt, Nemblig en Stue med fire Vindewer (vindauger) och Loftt, Huor udj er en Jern Kachelofn med Skorsteen, Item en Egeschiffue Sengested en Kistebench och Toe andre Løse bencher en Slaugbench, It fureschab, derforuden It Ildhus med Sengested udj; Noch en S..boed(?) med des Sual hoes lige, som det nu er bebiugt och forefindis, Huor udj er trende Kar; Disligeste It bordslagen Nøst och en gammel baad paa Tou Lester drægtig med behørige Seil Mast och des opstawandt Saauelsom dend Wdestaaende gield, som er Juchumb Biørnsens, hand tilforn hafuer Vdsatt efter Contractens Indhold, Disligeste min egen schyld ieg hafuer Vdestaaendis efter min boges Indhold, som begge til Søren Berntzen Nagel er offuerlefuerit, Huilche forskreffne huuse och Eiendomb, Tillige med alt dette Specificerede, Løssøre, Sampt offuenschrefne gield bemelte Søren Nagel her efter schal haffue Niude bruge och beholde for It, fuldt fast och W-Ryggeligt Kiøb, W-igienKaldet aff mig eller mine Arfuinger i nogen maader, Men {at} hand at maa och schal hermed fuldKommeligg magt, haffue for/schref/ne huse och Løssøre, med gielden nu Strax at tiltræde och Annamme giørendis sig det saa Nyttig och gafnlig, som hand i alle maader best Ved och Kand, Och Kiendis mig eller mine Arffuinger ingen ydermeere Lod, deel Rett eller Rettighed at haffue udj eller til forskreffne huuse och Eiendomb eller gield efter denne dag i nogen maader, Mens derfor afbemelte Søren Nagel at hafue Annammet och oppebaarit fyllist och fuldwerd, mindste penge med meeste, Schiøtningsøre och alt, Efttersom i woris Kiøb och forligelse Kommen och Sluttet er. Tachendis hannem godt for goed oprigtig Nøyagtig Leverantz och betaling, Thj tilbiuder och beplichter ieg mig offuenbemelte Henrich Hopman hermed for mig och mine Arffuinger frj at hiemble och fuldKommeligg at tilstaa bemelte Søren Nagel och hans Arfuinger

forschrefne Kiøb, for alle och enhuer Mandtz tiltale, Saasom Suare Indstaa, gaa Imellem Sagen och alle dem, som noget her paa

1673: 19b

med Rette tale wille eller Kunde i nogen maader, Och det efter dend AdKombst Jeg der paa hidindtil haftt haffuer, Nemblig, Jochumb Biørnsens Handschrift och forpflicht Daterit Bergen Dend 13 Aprilj 1670, Huilche mig dend 29 May Nest efter af Salig Cornelius Willadzens børns Formynder, Daniels Wolpman er Transporterit och offuerdraget. Huilchen Handschrift Transport, och der paa teignede befaling Sampt Wellwiise Borgemestere och Raads Domb, Sampt Regenschabsbog paa fornefnde Wdestaaende giæld Søren Nagel, och nu her wed, som en Kiøber tillige myndighed, Sampt W-Rygelig och W-Hinderlig tiltrædning offuerdraget och Lefuerit er. Dis til Widnisbiurd hafuer ieg dette mit Vdgiffne Kiøbebreff med egen haand Vnderschreffuet och mit Zignet foretrøgt och Venlig Ombedet Indenschrefne Daniel Wolpman, sampt, Niels Jensen begge Borgere i Bergen med mig til Witterlighed at forseigle och Vnderschriffue.

Actum Bergen Dend 15 July Anno 1672. (L.S.) Henrich Hopman,
(L.S.) Daniel Wolpman als hir Zu ersucher geZeuge. Niels Jenssen.

Fogden steffnt Anders Ols/en Grinde for begangen lejermaal med Britte Arnesdatter som tient paa Westeuig, Anders møtte wedgich at hafue begaaet lejermaal med hinde, er allerede Troloffuet med hinde och wil Egte hinde. Afsagt at for/schrefn/e Anders Ols/en bør bøede efter Forordningen eftersom hand hinde Egtendis worder 9 ort.

Anno 1673 den 23 July holtis **Leding Ting paa Eide Tingstue i Echanger Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Siur Ascheland Aschild Ascheuig Børge Jordal Iffr Hindenes Jacob Dyrdal, Ole Asgaard Johans Vhrdal Ole Quinge, Lars och Ole sampt Anders Eide, Lensmand Mogens Essem och en deel af Almuen.

Da bleff lest hans Exel/entz Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs schriftlig befaling anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatt Neruerende Aar, som her tilforn Indført findis.

Anno 1673 den 24 July holtis **Leding Ting paa Hoshoffde i Hosanger Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Mogens Mieldstad Lensmand, Torchel Aasem, Niels Miøs, Magne Hanistuet, Niels Hoele, Peder Wahre Peder Øffsthus, Laurtz ibm: (Øffsthus) Rasmus Hanistuet, Børge Hembuig, Elling Bircheland Ole Hougstuett, Arne Eicheland, Niels Hatland,

1673: 20

Børge Fotland, Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte.

Da blef lest woris gunstige Her ViceCanceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs schriftlig befaling Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Schatt, som her tilforn Indført findis.

Anno 1673 den 25 July holtis **Leding Ting paa Restad i Mielde Schibred**, Neruerende

Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Anders/en, Niels Rongue Lensmand, Knud Hundhammer Mogens och Erich Reestad Anders Mitmielde Anders Eluig Fabians Blomb Niels Weset Niels Haffre Joen Haffre {Joen} Knud Stoeche Mogens Øffste Mielde Laugrettismend och en deel aff Almuen som Ting søgte.

Da bleff lest hans Exel/entz Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs gunstige schriftlig befaling, Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schatt Neruerende Aar, som her tilforne Indført findis.

Ole Reffuem steffnt Elling Reffuem formedelst hand iche wille Rette sig eftter Jorde och Engeschifte, som dannemend dennem emellem giort och schifft hafuer, Och eftter domb som dennem til seenist Waarting emellem dømbt och afsagt er, Men hand taget høe (høy) aff Oluffs i hans frauereelse och ført det bort i hans hus, huorudj hand formeente sig at schee WRett. Elling bleff paaRaabt, møtte iche, ej heller nogen paa hans wegne. Afsagt, at Elling bør Rette sig eftter det schiffte som dannemend dennem paa Aasteden emellem schifft och deelt haffuer, saa och eftter den foregaaende domb, Indtil hand paa sin egen beKostning fordrer Sorenschri fueren och andre dannemend paa Aasteden, som Kand efttersee huad hand paaschader, och det at schee inden 3 Aar eftter Lougen, som forKlarer om Jefn och schiffte inden saadan tid at bør paatalis.

Anno 1673 den 26 July holtis **Leding Ting paa Sanduig i Arne Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand, Anbiørn Jordal, Johan Aastuet, Johans Eichaas Halsteen Blindem Johans Hoele Mogens Songstad, Erich Tuenes, Ole Huchaas Lars Taquam Laugrettismend och nogle aff Almuen.

Da blef lest woris gunstige her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Fredrich Marschalchs gunstige befaling, Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schatt Neruerende Aar, som her tilforn Indført findis.

Claus de Rytter steffnt Johans Tuenes formedelst schielderj som scheede paa Hougs Prestegaard Torsdag for Pindtzdag sidstleden

1673: 20b

Och sagde de Rytter at Johans Endelig Iblant huis (dei) ord som mellem dennem passerit, schielte hannem for en pracher, och huis penge hand hafde, hafde hand staalet. Och beraabte sig paa Prouff Ole Klocher som ej møtte, Och Ole Sundland som sagde hand Wiste intet derom at proffue. Johannes Tuenes møtte och sagde hand wiste gandsche intet herom at sige, och iche hafde schielt de Rytter i nogen maade och wed hannem iche andet end som alt ære och gott at beschylde i nogen maade. Claus begierte at Sagen motte beroe til HøsteTing. Beuilget.

Anno 1673 den 28 Julj holtis **Leding Ting paa Hop i Schiold schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand, Ole Sandal Ole Hop Lasse Aasse Gieble Steen, Ole Eide, Ole Schage, Mogens Sandal Lasse Smøraas, Ole Totland Ole Lund Arne Totland Lasse Søråas, Matis Bratland Ole Heldal, Ole Tittelstad, Niels Hop Haluor Grimbstad Michel Sællen Niels Nestun Ifuer Byenes Laugrettismend och en deel aff Almuen.

Da blef lest hans Ex/elentz Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs gunstige befaling Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schatt

Neruerende Aar.

Anno 1673 den 29 Julj holtis **Leding Ting paa Echerhoffde i Sartor Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ole Echerhoffde Lensmand, Ole Hambre, Peder Echerhoffde Erich Knapschoug Anders Bildøen Jacob Hammersland Anders Arefior, Ole Nor Echerhoffde Lars Kousland, Hans Algrøn Vincentz Sele, Niels Telle, Vincentz Landraa, Niels Hommelsund, Mogens Waage Laugrettismend och en deel af Almuen ibm: (same stad).

Da bleff lest woris gunstige Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalchs befaling, Anlangende hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Schatt Neruerende Aar.

Fogden steffnt eftterschrefne for moetuillighed med foringschab (føring-) Imoed hans Høye Exel/entz Her Statholder Vldrich Fridrich Gyldenlewe, Och Nafngaf schafferen {Er} Peder Tøssøen disse, Niels Berge, møtte iche, Tomas Berge beKiende hand war tilsagt, Ifuer Bache beKiende hand Wiste at schafferdrengen war i {hans} be(?) Ellings(?) gaard och tilsagde ham i schydtzferd, Tomas Berge beKiende hand hørte sige at Niels Berge war tilsagt at schydtze, men Niels møtte iche. Afsagt at Ifuer Bache Tomas Berge och Niels Berge, bør huer at bøede formedelst deris moetuillighed med foringschab som foresigis, huer en Rixdaler.

1673: 21

Troels Olsen steffnt Ole Mortensen Hommelsund formedelst hand har bøklet hans høstrus lejede Jord Obsøen (Øpso i Herdla sk.r.) hinde Witterlig, af Jordrotten Abel Munte, och har Troels faaet Enchen igien til Egte, och at Abel Munthe loffuede hand schulle beKomme gaarden til bøklet. Ole Mortensen møtte och i Rette lagde Jordrotten Welfor/schrefn/e Abel Muntis bøkletSedel at hun har bøklet {den} \gaarden/ som er 1/2 Wog fisch til hannem och Jacob Anfinds/en. Afsagt, efterdj Jordrotten Abel Muntis bøkletSeddel i Rette leggis, da Kand iche i Sagen dømmis, førend hun hertil blifr steffnt och Kaldet.

Anno 1673 den 13 8br: (Octobris) holtis **Høsteting paa *FrcheKou (Frekhaug) i Herløe Schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Ole Landsuig Lensmand, Mogens Wig Jeremias ibm: (Wig) Knud Dale Peder Ryland Steffen Tuett Knud Tielstad Niels Alfføen (Alvheim) Niels MoldeKleff, Ole Lansuig Gulich Hesdal, Johans Rong Michel Meland Ole Tuett Siur Kiergaard Magne Tuett Ole Frechou Laugrettismend och en stoer deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebreff Neruerende Aar.

Blef och for Almuen lest hans Høye Exel/entz Gyldenlewes ordre angaaende det opbud och des enrollering (innrullering) som her udj Riget Kunde formeenis. Saa och omb det samme hans Exelentz Voris gunstige Her Canceler och Amptmands befaling, der paa funderit.

De Mend boende paa de Smaa pladtzer som ligger Vnder Herløe och hører til Herløe Leg (legd), bleffue i hans Exel/entz woris gunstige Her Canceler och Amptmands Welbaarne Johan Friderich Marschalchs Neruerelse i dag den 14 8br: 1673 til enrolleringen paa Frechou paaRaabt, men ingen aff demb møtte; Men Niels Ryland schaffer berettede for hans Exel/entz Her Canceler at samme Ødegaards Mend iche heller wille møede til Ting naar de bliffuer tilsagt, Men beraaber dennem paa at Her Commissarius schal holde demb frj.

Oluff Landtzuig Lensmand besuergedede sig offuer at hans gaard Landtzuig er ført til 15 March Smør Høyere i hans Ko/nglig Ma/yestetz Schatte Mandtal, end som den giffuer i Landschyld, som hand foregaff at were paaKommen udj S/alig Søffren Nielsen forige foget hans tid, Och formeente at den her eftter iche bør giffue meere schatt, end eftter sin Rette Landschyld.

1673: 21b

Fogden steffnt Niels Selle for slagsmaal med Ole Tuett. De Indsteffnte møtte och sagde de hafde ingen slagsmaal haft med hin anden, men ere brødre med huer andre, och Klager intet paa huer andre, Niels Ryland sagde hand saae at de hafde haanden i Wejret, men saa iche der bleff slaget, Afsagt at de bør bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 March Sølf.

Fogden steffnt Halsteen Bragstad formedelst de ord han har Vdspargerit om Anne Hopland och de andre dannequinder ibm: (Hopland/same stad?) som her tilforne indført findis, Da som hand har demb Vdført førend hand bleff tilKraffuet der omb at Widne, bør hand bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 3 March danske, Och dermed Sagen at were opheffuet ingen til hinder eller schade at Komme.

Anno 1673 den 16 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Allenfit Tingstue Neruerende** Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Lauritz Mundal Lensmand, Arne Ryland Willem Tuett Brynild Quame Mogens Geruig, Aschild Nebstad, Knud Mitgaard, Anders Øffstegaard Anders Selleuold, Knud Beraas, Ole Mundal Hans Eicheland Ole Grøtued Anders Dale Gudmund Aasse, *Laues (Laur) Lechnes Mogens Grøtuet Lars Aasse Aschild Hougsdal (Hopsdal i Alenfit sk.r.) Michel Fosse, Laugrettismend och en stoer deel aff Almuen.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebreff Neruerende Aar.

Eftter Tomas Christensen Byeschrifuer i Bergen hans begiering bleff forKyndt eftterschrefne Pantebreff.

Kiendis Jeg Hans Jensen Frørup, at Jeg hafuer Laant aff Tomas Christensen Byeschrifuer udj Bergen Penge 50 Rdr: Krone Myndt, daleren til 96 Schilling danske beregnet, Huilche Jeg Lofuer igien at betale hannem med sin tilbørlige Rendte naar paa Eschis, Huorfor til forsichring ieg hafuer pandtsatt hannem min Eiende och tilKommende formue, och fornemmelig, en min Odelsgaard Kaldet Mogenstad Liggendis I Sembs Sogen, schylder 1 Løb Smør och 1 tønne Malt, Med saa schiel at dersom Jeg mig iche naar paafordris goedwilligen med Betalingen Indstillter, sa schal

1673: 22

Ermelte Tomas Christensen hans Hustrue eller Arfuinger, hafue en frj Indtredning til be/mel/te min OdelsJord och anden min formue, Huilchen hand da til brugelig Pandt med Rettighedens opbørsel eller egen brug schal Niude och beholde Indtil hand der wed eller af mig eller mine Arfuinger for forbe/mel/te fembtj Rd: schadisløs blifne betalt. Dette til beKreftelse hafuer Jeg Sat min egen Haand och Zignet her Neden Vnder Och Tienstligen begierende denne min forpantning I Tingbogen motte Indføris.

Bergen Dend 1 Septembr/is 1673. (L.S.) Hans Jensen Frørup

Fogden steffnt Niels Tuett formedelst hand schal haffue giort hans grande Oluff Tuett offuerlast i Julefred nest forleden Niels møtte och negtede at hand iche hafde giort Oluff nogen

offuerlast. Oluff møtte nu for Retten och sagde det samme at hand gjorde hannem ingen offuerlast. Fogden sagde hand wille føre proff herom til neste Ting, huor med det beroer.

Fogden steffnt Ole Knudsen Beraas formedelst hand schal haffue Slaget och offuerfaldet Siur Nielsen Berfior i Hans Festis brøllup (Hans Feste sitt bryllaup) och Reffuet hans schiorte i stycher. Ole møtte och negtede at hand iche hafde slaget hannem och ej heller Reffuet hans schiorte i stycher. Christian Hansen Feste proffuede at Ole Knudsen bleff aff hans fader bedet at føre Siur for døren, och da hand saae sig omb laa Siur i Offuen (ovnen/grua) i Aschen, Men huem som schøed (skauv) ha/nnem i Ilden eller Offuen Wiste hand iche, Men hørte at Knud bad sine Sønner gifue Siur It lifff fuld hug. Mogens Beraas sagde hand Wiste intet at proffue om huem slagsmaalet gjorde Thj hand war Wdenfor døren och da hand Komb ind igien stoed Siurs Konne och hans Wersøster och Reste (riste) Asche aff hannem. Ole Berfior proffuede hand hørde at Knud Beraas baad sine Sønner Kiøre Siur for døren aff brøllupet Afsagt at Knud Beraas och hans Tuende Sønner bør [der]for at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet huer 1/2 Rdr, som er [til] sammen 1 1/2 Rdr.

1673: 22b

Fogden steffnt Baste Soltuet formedelst hand med hug och slag offrfalt Christian Smørdal, Baste møtte och iche negtede at hand slog hannem med en Kiep, Men hand sagde hand war druchen, ellers schulle det iche haffue scheid. Christian Vndschylte hannem och at hand war druchen. Afsagt at Baste bør derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 Rdr.

Ole Watle steffnt Joen Nesse formedelst hand iche har flid hannem sin bile igien som hand hannem Laante. Joen møtte och Vedgich at hafue Laant Bilen, och bleff den i stycher hugen Thj den war suag i halsen, och lagde hand den hoes Christian Slagter i Byen. Afsagt at Joen bør betale Ole Watle for bjlen Siuff sletteMarch inden 14 dage herness eftter.

Almuen som til enrollering (innrullering) møtte, Klagede for hans Exel/entz Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalch, at de iche her eftter formaar at Vdgifue huer Mand 6 Schilling, som hidindtil scheid er i Officer penge, for Officererne schal schaffe sig sielff Logement, Men begierte at de for samme penge, eftter denne dag, maa Vere forschaanede, Och nu paa Tinget frembførte och sagde tilstedeuerende Almue och Laugrett, det samme, Och endelig sig samptlig Erchlerede, at de eftter denne dag, iche wille saadane penge betale.

Anno 1673 den 20 8br: (Octobris) holtis **Høsteting paa Radøe Tingstue i Radøe Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Oluf Wetaas Lensmand, Mogens Hoele Johans Helleland Mogens Ydstebøe Hans Tougle Steffen Sæbøe Jacob ibm: (Sæbøe) Johans Nøttuet, Østen Fieldtzende Knud Manger Niels Olsuold Anders Houland Rasmus Giere Elling Tiore Rasmus Manger Ole Meling Erich Bøe Ole Qualem Ole Morchen Ole Wilanger Jacob och Mogens Strømme Laugrettismend och en stoer deel aff Almuen.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schattebreff Neruerende Aar.

1673: 23

Den 21 Dito War Hans Exel/entz woris gunstige Her Canceler och Amptmand paa Aschelands Ting {til e} Neruerende, da enrollering met Radøe schibreds Almue bleff forettet Och tilspurte

hans Exel/entz nu tilstedeuerende Almue, omb nogen Iblant dennem er, eller en huer i Sær, der har Klaget eller Klager offuer, at Soldatter Kiortelerne (uniformene?), som leggene (legdene) har betalt, iche ere døgtige, at de da nu paa Tinget Imedens hans Exel/entz er Neruerende, wille frembKomme och det tilKiende gifue: Huortil nu tilstedeuerende Almue suarede, at gandsche ingen aff dennem hafde der offuer Klaget i nogen maade. Iblant andre besueringer och beretninger som dette Schibreds tilstedeuerende Almue nu paa Tinget hans Exel/entz Her Canceler och Amptmand forebragte, besuergede de sig i Sær offr de Servitz penge som de Aarligen til Officererne har Vdgifuet, at de iche formaar samme penge som er af huer Mand 6 Schilling, lenger at Vdgifue, Men sig samptlig Erchlerede, at de iche efter denne dag, wille samme penge Vdgifue eller betale.

Hans Tougle steffnt Siur Sæbøe for 9 March giæld som hannem bleff Vdlagt betaling for i hans S/alig formands Boe, som hans etterlefuersche til sig Annammede, Och Siur faaet quinden igien, dog er derpaa betalt 20 Schilling. Huilchet Siur nu for Retten iche Kunde negte, at samme 9 March bleff i hans formands boe Vdlagt, och derpaa til Hans Tougle betalt 20 Schilling. Afsagt at Siur Sæbøe bør betale Hans Tougle Resten som er 7 March 12 Schilling. Och Siur igien at søege Rasmus Dale for huis (det som) hand med Rette er hannem schyldig.

Anno 1673 den 23 8br: (Octobris) holtis **Høste Ting paa Lyren Tingstue i Lindaas schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ifuer Fammestad Lensmand, Knud Schouge Haluor

1673: 23b

Fondnes, Christian Monsløb Gudmund Qualuog, Magne Bruntland Lars Hopland Ifuer Løffaas Helge Houge Haauor Berge Hans Qualuog, Knud Holmaas Besse Rosnes Lars Schouge Michel Hoppe, Rasmus Qualuog Mons Maaraas, Erich Aaraas Ole Sundsbøe Magne Østrim Johans Houge Niels Bersuig Laugrettismend och en deel af Almuen som Ting søgte.

Da blef den 24 dito forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Schattebreff Neruerende Aar.

Iblant andet blef hans Exel/entz \woris gunstige/ Her Canceler och Amptmand Welbaarne Johan Friderich Marschalch af Almuen forebragt, sig besuergende, at de iche formaar lenger at betale Officerpengene som har werit af huer Mand sex schilling, Men de sig samptlig Erchlerede, at de efter denne dag, iche wille samme Vdloffuede Officerpenge betale, at forstaar Servitz penge.

Oluf Hopland och Lauritz Fondnes Laugbøed den Anpart Odelgoedtz som dem tilKommer i Øffsthus i Hosanger schibred, om de < neste Odelsmend > det wille Kiøbe, huis iche wille de Selge det til fremmede.

Niels Waage steffnt Niels Loss formedelst hand taget en Kedel som hand haft i sin foruaring saa som formynder for S/alig Jacob Fieldangers børn, som hand meener hand iche haffde Rett til at tage. Niels Loss møtte och foregaf at hand Laante Jacob Fieldanger 2 Rdr Huorfor hand satte hamb i pant It Sølffbelte, Men hans Søster Her Lychis Hustru Komb til hannem och Laante samme pantebelte och wille derfor were hans Mand, och formeente hand iche hertil Kunde suare førend hans Søster bleff steffnt *førend hun her til bliffr steffnt*. Niels Loss beKiende at hand met Knud Holmaas tog 1 Kedel paa Fieldanger paa en Rett som hand sagde at hand satte i prestegaarden indtil hand faar sine penge. Afsagt at Niels Loss strax bør at føre Kedelen tilbage igien och Leffuere den paa Fieldanger huor hand den tog, Huortil Ko/nglig Ma/yestetz foget bliffr Niels Fieldanger beforderlig wed Rettens middel, Och huad Niels Loss efter Jacob

Fieldanger formeener sig haffue at søege, bør hand søege wed domb efter Lougen.

1673: 24

Her Peder Busch steffnt Knud Holmaas formedelst hand maalede paa hans quern Wden forloff, Och hans Tienere funden hannem i quernhuset at maale, endog der war Laass for døren och Nøgelen war hiemme hoes Her Peder Busch, Klagede ellers at quernhuset blifr ofte opbrut, men wed iche huem det har giort. Knud møtte och sagde hand har Aarlig sin Maaling paa quernen och som andre fremmede hafde maalet, Kom hans Søn och gich i huset efter dennem och maalede, Men Vndschylyte sig at hand iche haffde opbrut huset. Knud Loffuede at hand altid Her efter wil maale med forloff, och ellers iche, och bad om Her Peder Buschis Wenschab, da lod Her Peder Sagen falde.

Mogens Dauidsen steffnt Ifuer Blaastachen (Fedje sokn, Lindås sk.r.) for 18 Rdr som hand er hannem paa sin formands wegne schyldig huor paa hand har betalt en halftønde Lysse. (lyse er eit gamalt ord for tran) Ifuer møtte wedgich gielden och sagde at wille betale efter haanden, Men foregaff at Mogens Dauidsen och hand har handel tilsammen och formeente at huis (det som) Mogens hoes hannem beKomet bør Komme hannem tilgoede. Afsagt at parterne bør strax at giøre Regenschab med hin anden i Rettens middels Neruerelse som det sig bør, Parterne blefue nu for Retten wed haandstreckning forligte, at Ifuer Blaastachen efter nu Vedtagelse, schal betale Mogens Dauidsen for ald denne gield efter at alt er affKortet som Ifuer beraaber sig paa der paa at were betalt, Nemblig 12 Rdr, som Iffr schal betale inden Paasche førstKommendis.

1673 den 27 8br: (Octobris) holtis **HøsteTing paa Halsuig i Gulen schibr/ed** Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Jacob Oppedal Lensmand, Claus Molde Joen Galtén Joen Knaruig, Ifr Hatleuig Joen Kielleuold, Anders Lund, Johans, (og) Joen Dale Lars Glinie Mogens Risnes Ole Høugsuer, Erich Risnes Hans Grinen Iffr Fossdal Jetmund Eide Laurs Hougsdal Mogens Sljre, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schattebreff Neruerende Aar.

1673: 24b

Oluf Risnes Kom for Retten, gaf Klageligen tilKiende, at en stoer deel af hans gaard och Ringe formue er opbrendt, huorom hand begierte Almuens Sandferdige Vidnisbiurd. Huortil Laugrettet och tilstedeuerende Almue suarede, at det er i Guds Sandhed, at en deel aff hans gaard och Ringe formue 14 dage efter St: Michelj sidst leden aff Waadellid om Aftenen opbrende, saa de sig offuer saadan hans Wlycheligen schade stoerligen beKlagede.

Ko/nglig Ma/yestetz Foget Peder Andersen steffnt Claus Molde for 18 1/2 Rdr adschillig Ko/nglig Ma/yestetz Rettighed som hand for flerledene Aaringer med indesider Imidler tid hand war Lensmand. Claus møtte och wedgich Fogdens fordring, Vndtaget 3 Rdr SmaaTiende som hand sagde at hafue lefuerit til hans Hoffmand Jens som wed døeden er afgangen, som Iblant de 18 1/2 Rdr er beregnit, Huilche 3 Rdr Fogden derfor lod falde, saa Claus blifr endelig schyldig 15 1/2 Rdr.

Elj Børsen stefnt Claus Molde for 3 Rdr 3 Ort hand schal were hinde schyldig. Claus møtte och

sagde hand er hinde Kon 10 March schyldig. Afschediget at partterne bør gjøre Regenschab med hinAnden.

Anders Ascheuigs Søn Anders Totland paa sin Faders Vegne steffnt Anders Lund for 8 March hand har Laant hannem i penge i Bergen for 12 Aar siden. Anders møtte Vedgich hand er Aschild Ascheuig 8 March schyldig, Men hand har der Imoed har hoes hamb at fordre en KalfRunden quie (kvige), som hand tog paa Tofitte for 26 Aar siden i hans och hans Sydschindis Wmyndige Aar, som dem i Arf war tilfalden, Och Vndschylte sig at hand iche eftter forhen gangen affscheen Kunde møede paa Eide Ting at søge Aschel formedelst hans hørstrues Suaghed, Men \nu/ Erbøed at saafrembt hand iche steffner Aschel derfor til første Ting paa Eide hollendis worder, da maa Ascheld Ved Wurdering af hans boe Vdsøege for/schrefn/e 8 March. Afsagt eftterdj Anders Lund Vedgaar gielden, da bør hand inden 14 dage betale for/schref/ne 8 March schadisløes, Och naar Anders steffner Aschel for Kuen til hans Werneting, gaas huis Rett er.

1673: 25

Anno 1673 den 30 8br: (Octobris) holtis **Høsteting paa Eide Tingstue i Echanger Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Mogens Esem Lensmand, Aschild Ascheuig, Oluf Echanger, Ole ibm: (Echanger) Erich Fyllingsnes, Børge Jordal Niels Fyllingsnes, Ifr Hindenes Anders ibm (Hindenes) Ole Quinge Ole Asgar, Johanis Vhrdal, Anders (og) Ole Eide, Siur och Christian Ascheland, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naad/igste Schattebreff Neruerende Aar.

Rasmus Echnes, steffnt hans Broeder Ole Echnes, formedelst hand schal taget hans Kryche fra hannem och der med slaget hannem 6 Slag. Ole møtte och benegtet at hand iche hafde slaget hannem, Men formeente hand burde det beuisse. Rasmus beraabte sig paa beggis deris Moeder som saae hand slog hannem. Thj beroer Sagen til neste Ting at Moederen Kand Komme til stede sin sandhed derom at proffue.

Niels Røe steffnt Baard ibm: (Røe) formedelst hand schal tillagt hannem at hafue flyttet Merchesteen och Nedsatt den igien paa anden sted. Baard møtte och sagde Merchesteenen er flyttet, Men huem som har giort det Wed hand iche. Afsagt at dette faar efttersees paa Aasteden af dannemend som er Mercherne beKiendt, siden gaas huis Rett er.

Synneue Simensdater steffnt Mogens Etterdal formedelst hand iche wil betale hinde Resten for hindis gaards opsigelse for hannem som hun foregifuer er 7 Rdr. Mogens møtte sagde hand har iche loffuet meere end 4 Rdr, huor paa hand har betalt 2 Rdr. Synneue Vedgich at 2 Rdr er betalt. Mogens endnu frembdeelis negtede hand iche har loffuet meere end 4 Rdr, huilchet hand sagde wille gjøre sin æd paa. Synneue sagde hun hafde ingen prouff eller beuis, huorledis deris forligelse scheede. Afsagt at Mogens bør betale hinde de Resterende 2 Rdr inden 14 dage hernest eftter, Och om hun Kand føre beuis at hand har loffuet meere, da gaais huis Rett er.

1673: 25b

Synneue Simensdater stefnt Anders Dyrdalsbotten formedelst hand lofuede hinde 6 Rdr for hindis pladtzis afstaaelse, huor paa endnu Rester 4 Rdr 1 Ort. Anders møtte Vedgich hand

lofuede hindis dater for affstaaelsen 5 Rdr, men iche meere, huor paa er betalt 3 1/2 March i penge och en gied for 2 March 1 bordwed(?) Træ for 3 March, 3 Woger borch for 1 Ort, och 2 Koefoster for 9 March. Parterne blef for Retten Ved haandstreckning forligt, at Anders schal inden St: Michælj førstKommendis betale Synneue 2 Rdr i penge och 2 Smaller, huor med Sagen er slettet och aftalt. Och schal den ene Rdr betalis nu i høst.

Jens Jensen Procurator stefnt paa Fabians Blombs Vegne Mogens Esemb; i Rette lagde hans Høye Exel/entz stefning, formeene hand er berettiget fra Mogens Essemb at igien løsse huis (det som) hand har tilkiøbt sig i hans Odelsgaard Schaar, efttersom hand dertil formeener sig Odelsberettiget, och goedtzet ej til Tinge Laugbøeden eftter Lougen, Men formeener sig det for Løssen at bekomme igien eftter Lougen, Jens Jensen Indlagde Fabians fuldmagt, huilchen Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen formeente iche Louglic eftter Recessen at were, Men at saadane fuldmegtiger paa Landet bør med Lensherrens sambtyche af Fogden Sorenschrifueren och Laugrettismend beschichis. Mogens Esemb formeente och at fuldmagten och ej heller steffnemaalet Louglic at were. Jens Jensen paa Fabians Vegne \Mundtlig/ tilbøed Mogens Esemb sin betaling igien som hand for goedtzet gifuet hafuer. Jens Jensen blef tilspurt, om hand hafde noget med at beuisse, at Fabians er Odelsmand, huortil hand suarede Nej, Men formeente hans fuldmagt i saa maade er noch, sampt at saad..t(?) (saadant?) er den heele meenighed Witterligt at hand dertil er Odelsbaaren. Afsagt, at naar denne Sag Lougligen steffnis til Aasteden eftter Lougen O: B: 5 Cap/itel saa schal blifue Kiendt som forsuarligt.

1673: 26

Hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Skattebreff formelder som følger.

Vii Christian Dend Femfte Af Guds Naade, Konge til Danmarch och Norge, De wenders och Gotters, Hertug udj Slesuig, Holsten Stormarn och Dytmerschen Greffue udj Oldenborg och Delmenhorst, Giøre Witterligt for alle Vore Kiere och Troe Vndersaater, aff Adel, Sampt *Giestlige (Geistlige) och Værdslige, med meeninge Bønder och Almue, som bygger boer \och/ tilholder udj Bergenhus Sticht udj Vort Rige Norge, At wj til woris och wore Vndersaatters Conservation, Saa och wore Riger och Landers Høymagt paaliggende Defention, udj disse Wanschelige tider Allernaadigst hafuer for gott Anseet, Skatten for Nerwerende Aar at lade paabiude, Nemblig udj Nordhors Fougderi, af en Løb eller Trej Bismer pund Smør - Trei Rixdaler Trei Ort. Sundfiord och Sundmørs Fougderi aff en Løb Trej Rixdaler, Nordfiord, Sundfiord och Yttre Sogen uden Quamsbøen af en Løb Halfredie Rixdaler, Waasse, Yttre Sogen Inden Quamsbøen, Indre Sogen, Haranger Brembanger, Kind och Wildenes Sogen i Sundfiord, Sampt Sælløe giæld i Nordfiord, at Skatte aff huer Løb Tou Rixdler: Lærdalen Vnder Fiilefield udj Indre Soegen, at Skatte half der Imod, saasom En Rixdler, ald anden Landschyld at Reignes til Løber. Disligeste schal och alle som nogen tiender, Laxefischerj, eller dislige til Kiøbs pant eller benaading bekommet, Och iche tilforn er lagt och Satt for Landschyld, der af Contribuere Fire Rixdaler af huer Hundrede som de Aarlig hafuer til Opbørsel, saa och de som sig af woris Almindinger hafuer tilkiøbt, at Skatte Aarlig der af fire procentum for huer Hundrede Rixdaler de derfor gifuet hafuer, Vnder samme Pandtis eller benaadings fortabelse. Odelschatten schal huer Landdrot self, som iche der paa nogen Sær woris benaadings breff haffuer, betale i det Fougderie, huor goedtzet Ligger, eller och om Landdrotten er frawerende, da at betalis af Leilendingen til afKortning i Landschylden hoes Jorddrotten igien, eftter fogdens Seddel Nemblig aff huer Skippund tunge En Løb eller Spand at giffue 1 Rdr: En hud en half Rixdaler - 9 1/2 schielling, En Wog fisch halfanden Ort, ald anden

1673: 26b

Landschyld at regnis eftter Løber, Dog huer Jorddrot som boer paa sin egen Jord, at schatte som en Leilending och Vere frj for Odelschat. Huer Saugmester at Skatte af huer Tusind dehler hand schier, paa alle privilegerede saauelsom alle W-priviligerede Sauger, En half Rixdaler, och ellers aff huer hundrede Fembschielling, En huusmand som bruger It Handtwerch, Skatte Toe Rixdaler Och ellers ichun en half Rixdaler, Men de Huusmend som boer paa Leilendingens Grund och Eiendomb, huor af Leilendingen Skatter och Skylder, at Komme Leilendingen til hielp, och ey widere Skatt til os at Vdgifue. Disligeste en Strandsiddere som iche Suarer til nogen Kiøbsted, och bruger Tapperie och anden Næring at giffue Toe Rixdaler, och ellers ichun en half Rixd: Men dend som bruger Jord were sig Handtwerchsmend, Huusmend eller Strandsiddere at schatte der foruden eftter Jordens Skyld som en Anden bunde. Pebersuenne som ere Ledige Karle, och huerchen ere bunde eller Tienner i Aars Tienniste at giffue Tou Rixdaler. Och dersom hand bruger Kiøbmandschab med Hester Slagt, Søfuer eller dislige, Skatte Toe Rixdaler derforuden. Disligeste om en bundesøn i saa Maader ochsaa bruger Handel at schatte Toe Rixdaler. Huer fuldwoxsen Karl eller Tienistdreng som iche er Vdschrefuen, och ej hafuer Tient Vnder Landt Militien eller paa Floden (flåten) i Trej Aars tid at giffue En Rixdaler. Och samme Skatt at Clareris udj Fire Terminer, Nemblig dend Første fierdepart til Pindtzdag, dend anden til Olay dend Tredie til Michelj, och dend Fierde til Jul, Och maa ingen Tieniste dreng eller Karl, eftter Skattebreffuitz Publication Vden Louglic forfald, enten begiffue sig fra dend Sted hand tienner eller haffuer sin wærelse, Førend hand Lefuerer sin Skatt sammesteds fra sig, Saa frembt bunden eller de hand hafuer hans tilhold hoes der Skatten blef lagt, ej self wil Suare och Clarere derfor. Och schal ellers ingen øde och forArmede gaarder och Pladtzer til Afgang i Skatten Passere, Men Fogden betale Skatten af wort Eget goeds och der Imod Nyde Jordens grøde som hand Vden

1673: 27

Almuens hielp wed Egen beKostning Sæde och Arbeide Kand til weie bringe. Och Skatten frembfor ald Anden Landschyld betale Mens huer Jorddrot at betale for sit egit øde goeds, Skal och ingen aff Adel friholde nogen gaard, eller gaardepart, ey heller Wgedags bønder, Strandsiddere eller andre Tienner for for/schref/ne Skatt, Vndtagen hans egen Sædegaard hand self boer och holder daglig dug och disch paa, Och de som i 40 Aar hafuer werit fri Adelige Sædegaarde. Ellers schal huer Sogneprest paa Landet Alleene Niude fri sin Præstegaard hand paaboer, och ej widere. Itemb huer Fouget och Sorenschrfuer huer en frj gaard i huert Fougderie, som de Allene boer paa, och ej widere, dog ey Høyere aff Landschyld, end paa Tou Skippund tyng (tunge), det øfrige at Skyldte lige wed andre. Men huor Fogderne hafuer Hundrede daler til Løn dennem ingen fri gaard at gotgiøris Skal och en Kongens BundeLensmand udj huer hoffuet Prestegiold (hovedpr.gj.), och iche for nogen Annex, Niude sin Gaard frj for Leding Forring och Wissøre, Vdschriufelse Knegtehold, med anden slig Smaa Redtzet och paabud, Och ellers for woris Interassis bedre paaAgt, her eftter Niude af alle bødemaals Sager som de huer Ting Angifuer, och selff schulle paatale en tiende penge, som Fogden en huer schal gotgiøris. Och med hans bewiis wed hans Aarlig Regenschab i Cammerit til Vdgiftt forKlare. Postbønderne schulle were frj for Vdschrifning och Knegtehold, Mens ellers schatte och schylde lige wed andre. Och schal wor Stadtholder saauelsom huer Amtmand i hans District hafue Nøye Indseende, at ingen meere Postbønder holdis end endelig fornøden er. Och saa Snart wore Fogder eftter forleden Aars Skattebreffue, hafuer Indlefuerit dend Anbefalit Specification paa Postbønderne i huert Fougderj, med huer gaards schyld och huor wiit Imellem huer Post, wille wi at der Imellem Posterne schulle giøris en Ret Ligning at dend ene eftter hans besuering (besvær) och Reigse med Posten Niuder lige frihed med Anden, Och huor fornøden, och billig Eragtis, da tilleggis noget Wist aff Leding och Wissøre eller dislige. Och schal ellers Aldeelis ingen i huem och Vnder huad Prætext det och were maa Geistlig och Wærdslig, Prætendere eller hafue

1673: 27b

nogen frihed paa deris Aufslgaarder eller udj andre maader, udjforsch/ref/ne paabudne Skatter. Biudende och befallende Wore Amtmænd Fogder, och huem som heldst paa wore wegne nogen befaling hafuer, at de saaledis som forskrefuet Staar, Skatten til forsk/ref/ne Terminer Rigtigen Lader IndKrefue, och paa behørige Steder, Vden nogen efterladende Restantz Lefuere, saa och Strax forferdiger, Och Inden Tuende Maaneders forløb Syndenfields, fire Maaneder Nordenfields och Sex Maaneder udj Findmarchen och Nordlandene fra dette breffs Dato, udj woris SkattCammer Indseende Rigtig Extract paa huor megit forsk/ref/ne Skatter och oppebørseler huer for sig fuldKommelig Kand bedrage. Och alle gaarde i Mandtallit enten de Agtis frj eller iche Rigtig at Indførís, med deris Landschyld och til huem de schylder. Och hoes huer gaard Antegnet alle paa samme grund boende Strandsiddere och dislige. Item tilliggende Sauger Querner, och huad der af giffuis, Och enten de ere Aargangs eller flomb Saug, och brugis af bunden self eller andre, och huor nogen slig quern Møller findis at Were for Ringe Sat Skal Fougden och Skrifueren med Sex Laugrettismend, paaSette demb som de agter forsuarligt wor IndKombst til billig forhøyelse W-agtet huad for frihed nogen derpaa tilforne sig Kand hafue tilholdet, som wi iche med woris egit Sær Special breff, hafuer benaadet, eller Confirmerit Och schulle ellers ichun en wore Fogder i huert Fogderi, Alleene och ingen meere oppeberge ald wor schatt Leding och Tiende och ald anden wor Rettighed, Af Wist och W-wist Indtit Vndtagen, och der for med Rigtig Regenschab Suare och Clare paa tilbørlige Steder, Saawit wi der af iche til andre hafuer ladet bort forpagte, Ellers schal huer Foget were tiltencht Inden bemelte tid, de for en Anbefalede Extracter med hans Mandtaler och Regenschaber betimmelig til huer Steds Amtschrifuer at Lefuere som dend efter Forordningen Præcisse i wort SkattCammer schal Indseende Vnder Straff, for Huilchen der udj findis nochlessig eller forsømmelig, Och paa det Imellem Fogden och Bunden Kand hafuis och holdis tilbørlig Rigtighed, om huis (det som) hand Lefuerer och Kand Restere med, da

1673: 28

wille wi allernaadigst at huer Foget Vnder sin bestillings Fortabelse, schal giffue huer bunde, som nogen Skatt heller anden woris Rettighed betaler, en Vdførlig och Special Quitering paa alt huad, Huorfor och enten i wahre heller Penge hand noget Vdlegger och det Vnder sin Haand wed dag och Dato Vden nogen Skrifuer Penge eller anden willighed til hannem eller hans Tiennere. Restantz belangende, da schal dermed Stricte forholdis efter derom forige Vdganngne forordning, saa at huis Restantz hoes bunden paa It Aar iche Kand beKommes, schal dog samme Aar beReignis Clareris och til tinge Kundgiøris, och bunden Specialiter aff Skrifueren Vden betaling schrifttlig meddeelis saa at bunden W-tuiflagtigen (utan å tvile) Kand wiide, huad, och huorfor hand noget schyldig bliffuer. Och huor det iche scheer, eller scheid er, schal bunden siden were frj for Fogdens Søgning, och hand (fogden) eller hans Arfuinger self Suare der til. Huorfor hand (fogden) och offuer ald Restantz it Rigtigt Register och Tingswinde offuer huer Tingdag Aarlig til Voris Amtschrifuer hoes hans Regenschaber schal Indleffuere som for Eftterretning schyld schal følge med Regenschabet til woris SkattCammer Dog ingen Foeget aff wor Amtschriffuer at Quitetis for det Nye, førend det gamble er Clarerit, Endelig schal huer Foget Allworlig were paaMindt at lade wore Aarlige original Skattebreffue, huer Gang de AnKommer for meeninge Almue i huer Tinglaug, saauelsom paa Prædichstoelen udj huert Hofuet Soegen och Annex oplæsse, Och der efter en huer ingen Vndtagen sin Skat paa tinget i alle mands paahør, I Jorddrottens, eller hans Ombudsmands /: om hand er saa nær tilstede /: offuerwerelse, tilschriffue, och aff Sorenschrifueren och 12 Laugrettismend, sammesteds Strax Vnderschrfuis och forseiglis, før de Reigser fra Stedet och ingen anden steds, Vnder Fogdens och Schrifuerens bestillings forliis och huer BundeLensmand Rigtig Copie aff

Skattebreffuet, Almuen til efterretning Iligemaade paa Tinget huer gang tilstille. Och maa det were huer Jorddrot tillat, Skatten saasom dend Paa tinget efter Skattebreffuene lagt er, om hand det begierer wed sin fuldmegtig at Indsamle och til Fougden lefuere til de bestembte tider och Terminer, saafrembt bunden dertil findis Wederheftig och huis hand schatte Terminen

1673: 28b

schulle forhale. Da Fougden at holde sig wed Jorddrotten eller grunden, huor hand best wed Skatten til huer Termin Rigtig Vden nogen Afgang at faae Tagendis der udj ingen forsømmelse, saafrembt de ej derfor tilbørligen wil Suare och Stande til Rette, Huor efter de wedkommende sig Allerunderdanigst hafuer at Rette.

Ladendis det Ingenlunde Giffuet paa woris Ko/nglig Residentz udj Kiøbenhafn Dend 11 May Anno 1673. (L.S.) Wnder Vort Zignet Christian.

Rigtig Copie efter Originalen, som Ko/nglig Ma/yestetz Foget offuer Nordhorlehn Fougderie Peder Andersen paa alle behørige Steder i hans Anbetode Fougderie til alle Vedkommendes Efterretning hafuer at lade læsse och forKynde, Sampt der offuer at holde, at dis Indhold Allerunder/anigst Vorder efterkommet, och eder sielf, der efter at Rette, saa som i Agter at Ansuare

Bergenhus Dend 28 July 1673. Johan Fridrich Marschalch.

Anno 1673 den 3 Nov/embris holtis **Høsteting paa Hoshofde Tingstue i Hosanger schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Mogens Mieldstad Lensmand Torchel Aasem Gulich Noraas Magne Hanistuet Besse Dale, Haluor Blegelj, Peder Wahre Niels Hatland Fusse Aasem, {Johans} Ole Litland Johans Hougstuet, Børge Fotland Ole Hougstuett, Erich Bircheland Elling ibm: (Bircheland) Arne Egeland Ole Nesse, Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Schattebreff Neruerende Aar.

Efter Jens Matzens begiering blef forKyndt eftterschrefne Pantebreff.

Kiendis Jeg Anders Garman Sogneprest til Hammers Prestegield och hermed Witterligtgiør Skyldig at were, Erlig och Welfornemme Mand Jens Madtzen førige Ko/nglig Ma/yestetz Foget I Sundfiord och nu i Bergen Wohnhaftig, Tou Hundrede

1673: 29

Rixd: In Specie som hand mig efter min Indstendige begiering Venligen {ladet} Laant och med forstragt hafuer, Huilche for/schref/ne 200 Rixdler in Specie Jeg for mig min høstru och Arfuinger W-feilbarligen Wden nogen forewending eller Rettergangs fordring Loffuer och beplichter at betale be/mel/te Jens Madtzen eller hans Arfuinger med dis Rente 6 Procento her udj Bergen udj lige Specie mynte, som de mig Lefuerit er til Aarsdagen efter dette Mitt breffs Dato naar Mand Skrifuer 1670. Och paa det Ermelte Jens Madtzen eller hans Arfuinger herudinden, Skal were forsichret schal de were Indwiist udj mit och min høstruis Redeligste och beste Faste goods eller Lösøre, fremb for nogen Anden mine Creditorer och deraf at Annamme fylliste och fuldwerd Indtil be/mel/te 200 Rdr: med dis Rente blifuer Nøyagtigen Erlagt och betalt. Herforuden beloffuer Jeg for mig och Mine Arfuinger at holde for/schref/ne Jens Madtzen och hans Arfuinger schadisløes i alle maader. Til Witterlighed hafuer Jeg mit Zignet her under Trøgt och med egen Haand Vnderschrefuet

Actum Bergen Dend 28 July Anno 1669. (L.S.) Anders Garman.

Til dend 29 July hafuer her Anders Garman betalt It hundrede Rixdaler in Specie, Sampt

Renten af offuenbe/mel/te 200 Rixdler, saa der Rester - 100 Rdr: Renten er betalt til dend 29 July 1670. Til dend 29 July 1671 och 1672 er Renten betalt af de Resterende 100 Rdr:.

Michel Soldat och Haluor Blegelj blev for Retten forligt, at Haluor schal gifue och Vnderholde hans broeder met Kost til Paasche førstKommendis.

Anno 1673 den 6 9br: (Novembris) holtis **Høste Ting paa Restad i Mielde Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Niels Rongue Lensmand, Erich (og) Mogens Restad, Mogens Lofttaas Anders Øffste Mielde, Anders Rifuenes, Niels Daltued Niels Wesett, Niels Braguatten, Fabians Mit Mielde,

1673: 29b

Anders Mitmielde, Johans, (og) Johans Halland, Mogens Øffstemielde Rasmus Ascheland Anders Eluig Laugrettismend och en stoer deel af samme schibreds Almue.

Da blev forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Naadigste Schattebreff Neruerende Aar.

(Resten av sida er blank)

1673: 30

(Heile denne sida er blank)

1673: 30b

<d/end 7 9br: 1673>

Tomas Christensen steffnt Ole Koppen for 3 Rdr 4 March 4 Schilling hand er ha/nnem schyldig. Ole møtte beKielde hand er schyldig for 1/2 t/ønde Malt 8 March for 1 q/uar/ter Malt 3 1/2 March for 1 schiort Lærit 2 1/2 March som er tilsammen 14 March, huor med hand sagde sig forderligst wille indstille. Afsagt at Ole bør forderligst sig til Tomas Christensen forføye och giøre afregning, huis det ej scheer, da gaas siden huis Rett er.

Efter Mogens Essembs begiering blev for Retten forKyndt det Schiøde som hand har forhuerfuet paa endeel goedtz i Schaar liggendis i Echanger schibred som hand sig hafuer tilKiøbt, och blev det nu for Retten paaTeignet.

Anno 1673 den 10 Novembr/is holtis **Høste Ting paa Yttre Arne i Arne Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen, Hans Jordal Lensmand, Peder Arne Mons Sangstad Johans Eichaas Niels Hetlebache Anbiørn Jordal Halsteen Blindem Halsteen Rødland Anders Hoele Johans ibm (Hoele), Ifr Toquam Johans (og) Mogens Eichaas Erich, (og) Ole Tuenes Lars Toquam, Marchus Arne Johan Aastued, Laugrettismend och en stoer deel af for/schrefn/e Schibreds Almue.

Da bleff forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Schattebreff Neruerende Aar.

Efter Her Commissarius Hans Hansens schrifttlige begiering, bleff nu for Almuen forKyndt och tilkiende gifuet, at en deel hans gaarder nu nogle Aars tid, har staaen och endnu ere Wbøxlede,

nogle som Encher besider och ingen hielp haffuer /: somme aff Wanmagt /: dennem at dyrche, Och ingen, som hafuer werit Soldatt, frembKommer, at wille bœxle, huilchet hand nu dennem Erindrer och tilbiuder, at iche nogen en anden tid, schulle haffue noget at sige Etc:

Johans Haaruig steffnt Mogens Indre Haaruig formedelst hand schal med Hug och slag offuerfaldet hans Hustru, Marite som nu møtte och Klagede at hand slog hinde Vnder sit øre met sin haand och tog hinde i sit

1673: 31

Haar, Men huor mange slag det war wiste hun iche, och Kom denne Klammerj, af, at hindis fee schulle Kommet i hans Ager. Apelonne Haaruig Proffuede at hun Kom til i det samme och hørde Marite sige, scham faa din haand slaaende sagde hun til Mogens, och saae at hun bløde i sin Mund, och Klagde at Mogens hafde slaget hinde, huor paa hun gjorde sin æd. Ole Steenstøs Hustru {Steenstøe}, profuede at Marite Haaruig Kom Ned til hinde efter at denne Klammerj scheede, och Klagede at Mogens hafde slaget hinde, och Wiste hinde sin Mund som war blodig, Anders Haaruig profuede at for/schrefn/e Marite Kom til hannem den tid samme Klammerj war scheed, och saa hand at hun hafde faait hug Thj hendis Mund war noget blaa och blodig, och Klagede hun at Mogens Haaruig gjorde hinde det. Mogens møtte sagde Klam/m/erien Kom af fire Maritis Kiør som war Kommen i hans ager och hafde giort schade paa hans Korn, och da hand talte hinde til deromb slog hun hannem først Vnder sit øre, huilchet Marite nu for Retten Høyligen negtede. Mogens Erchlerede sig at hand ingen prouf hafde at føre. Eftterdj at af profuene fornemmis at Marite Haaruig blef offr *fladet (offrfaldet) I det de seet hun war blodig i sin Mund, endog Mogens negter saadant at hafue giort, Thj bør hand derfor bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1/2 Rdr.

Claus de Rytter Komb for Retten sagde hand hafde steffnt Ole Klocher och Oluf Sundland, Huilche Tuende blef paaRaabt, men møtte iche. Johannes Tuenes møtte och sagde hand iche hafde schielt Claus de Rytter, och Weed hannem iche andet end ære och gott at beschylde i nogen maader. Och Tage de nu hin anden i haand at Sagen dermed er Klart, at Johannis sig iche i nogen maade Imoed Claus schal eller wil forsee.

1673: 31b

Oluf Bougtuet stefnt Johans Westerlj formedelst hand slaget hannem 2 Nefuehug och med det andet Nefueslag *sog (slog) ham i besuimelse. {Ole} Johannis møtte och sagde hand iche Kunde negte at hafue slaget Oluf som foresigis, Johans bad Ole om forladelse, saa Oluf efterlod sin Sag. Afsagt at Johans bør derfor at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 2 March Sølf.

Oluf Bougtuet stefnt Johans Westerlj for 8 Rdr 4 March hand er hamb schyldig, och esched domb til betaling. Johans møtte Vedgich gielden.

Iligemaade stefnt Niels Westerlj for gield. Niels møtte beKiende hand er ham schyldig 3 Rdr och 4 Aars Rente deraf, 3 Aars leje af 1 Kierche Koe och 2 Aars leje af 1 *K Ke (KierKe) Smalle. Afsagt at for/schrefn/e Indstefnte, Johans och Niels Westerlj bør inden Kyndelmisse førstKommende betale Ole Bougtuet be/mel/te Vedgangen gield Vnder Nam och Wurdering i deris Boe.

Enchen Marite Tiluig (Telvik) stefnt Johans Tiluig formedelst hand hinde Wiutterlig har bœxlet hindis gaard, och negtede at hun den for ingen hafuer opsagt. Afsagt at Enchen nyder sin gaard

saa lenge hun gjør der af huis Rett er, Och Indtil hun den for Jordrotten sielff Lougligen afstaar.

Ifuer Toquam stefnt Jacob Aschids/en formedelst hand i Sommer tog hans Hest, och Solde den til Joen Møldal for 2 Rdr, Drengen berettis at were en Wmage (Norsk Hist. Leksikon: Umage = umyndig person) och møtte nu iche, Men hans fader Aschild Husmand møtte och beKiende Sønne tog hesten hannem Wwitterlig och da hand hafde Sold hesten och Ifuer Hestens Ejermand talte hannem til deromb, saa hente hand Hesten igien paa Møldal huor Sønne Solte den, och førde saa Hesten hiemb igien til Eyermanden, Och oppebar drengen 2 Rdr af Joen Møldal for hesten, Thj drengen hafde pengene hoes sig, och Aschel iche saa

1673: 32

dem førend Joen Kom eftter dem som hafde Kiøbt hesten af drengen. Sagen optagen til neste Ting at drengen och Joen Møldal Kand møede.

Anno 1673 den 13 Novembr/is holtis **Høste Ting paa Hop i Schiold Schibred**, Neruerende Ko/nghlig Ma/yestetz foget Peder Anders/en Niels Dingeland Lensmand, Ole Sandal Peder Smøraas Fredrich Steen Peder Houge Ole Eide Ole Totland, Ole Heldal Lasse Smøraas Lasse Aasse, Arne Totland Mogens Sandal Lars Mittun, Jens Hucheland Michel Bircheland Niels Natland Mogens Liusuold Ole Houge Laugrettismend och en stoer deel af Almuen,

Da blef forKyndt hans Ko/nghlig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebreff Neruerende Aar.

Den 14 Dito blef Retten atter betient paa for/schrefn/e Hops Tingstue.

Fogden paa Rettens wegne stefnt Bendix och Ole Raadsmand paa Raa, formedelst de nu i nestleden Sommer drebte en <Tam> Hiort hans Exel/entz Her Canceler tilhørende. De Indstefnt Raadsmend møtte i Rette Vedgich at nu i Sommer som de wille hente deris heste hiemb, Imidler tid fant de en hiort i Vdmarchen huor de lette eftter hestene, och da de saa den, Jagede de eftter den at den falt Vd for fieldet, och hiolp de {Schu} Mittun drengene Jens och Niels at Jage, ellers hafde de iche faait den Vd for fieldet, Och falt den sig paa det neste døed, Men de drebte dend dog met en Kniff, Och strax paa stunden førte den til hans Exel/entz Her Canceler til Fiøssanger at wille forære hans Ex/elentz diuret, Thj de Viste iche andet end det hafde verit en Wild hiort, huor paa de begge frjuillig for Retten Soer (svergde) at de iche Rettere Viste, saa sant dem Gud schulle hielpe. Peder Andersen i Rette lagde hans Exel/entz Her Cancelers schriftlig befaling denne Sag at paatale och domb at hende, huor eftter hand formeente at de iche Allenne burde bøde for de har drebt diuret som war Tamb, Men end der foruden at bøede tillige med som de

1673: 32b

It Wild diur paa Wlouglike tide hafde drebt, 14 Rdr. For/schrefn/e Tuende Indstefnte beKiende at de drebte diuret Vngefer Ved Pindtzdags tid eller noget der eftter, Men de Wiste dog iche egentlig tiden da det scheede, Ellers foregaf de at de hafde formoedet sig Tach for at de drebte det och det hans Ex/elentz forærede. Afsagt, eftterdj at be/mel/te Tuende Raadsmend hafuer sig forseet Diuret at dræbe, da bør de derfor at bøede eftter Lougen L: L: B: 57 Cap/itel 8te Ørtuger och 13 March Sølff,

Mogens Totland stefnt Niels Nedre Dingeland formedelst hand schielt hamb for en Tiuf och Loppehund, huilchet scheede Ved St: Olsdag sidstleden i Ligferd paa Dingeland, huor om til

Prout war indstefnt Joen Bratland som nu for Retten i Niels Dingelands Neruerelse profuede, at i Ligferd da S/alig Ole Dingeland war begrafuet, schielte Niels Dingeland for/schrefn/e Mogens Totland for en Tiuff och Loppehund, huor paa hand gjorde sin æd met opragte fingre. Laurs Grimen som och war Indstefnt at Vidne, profuede at hand hørde be/mel/te Niels Dingeland schielte Mogens Totland for en Tiuff och en Loppehund, huilchet scheede paa Dingeland i S/alig Oluff Dingelands Ligferd om Afttenen eftter at liget war begraffuet, huor paa hand gjorde sin æd med opragte fingre. For/schrefn/e Niels Dingeland hertil suarede at hand iche Wiste om hand schielte Mogens saaledes eller iche, Thj hand war druchen.

Johannes Bircheland stefnt for/schrefn/e Niels Dingeland formedelst hand for 2 Aar siden i festerøll på Myrdal Kaldet ham en Tiuff, schielm och Judasis broeder, Och nu Ved St: {Hans} Olsdag tid sidstleden i begrafuelse eftter S/alig Ole Dingeland, schielte hannem igien paa Nye for en Tiuff, schielm och Judasis broeder, Til prouff war Indstefnt, Mogens Liusuold, som nu i parternis Neruerelse proffuede, at i begraffuelsen eftter S/alig Ole Dingeland, hørte hand at Niels

1673: 33

Dingeland schielte Johannis Bircheland for en Tiuff, schelm, och Judasis broeder, och at alle de som har Rød haar och scheg, ere schelmer, Poul Bircheland var och indstefnt som proffuede at i for/schrefn/e begrafuelse paa Dingeland, hørte hand at Niels Dingeland schielte Johannis Bircheland, lige som Mogens Liusuold profuet hafuer, som foresigis, Huor paa baade Mogens och Poul nu for Retten gjorde deris æd met opragte fingre. Niels Dingeland hertil suarede, hand Wiste iche om hand hafde schielt Johans eller iche, Saa for Retten Erchlerede Niels Dingeland baade Mogens Totland och Johans Bircheland, at hand iche wed dennem andet end som Erlige Mend at beschylde, Men bad demb om forladelse, Huor paa de och hannem eftterloed Sagen, met saa schiel hand iche sig offtere forseer, da Sagen at staa Aaben, huilchet Niels beloffuede aldrig meere at schulle schee, Huor paa hand Ragte demb sin haand.

Fogden stefnt Anne Steen och hindis Søn Laurs Niels/en formedelst de har ladet deris Tienist dreng Ole Brynildsen Arbeide Tredie bededag, och ham met hug och slaug ofuerfaldet. Drengen møtte Klagede at hand motte Arbeide Tredie bededag eftter hand hafde Verit til Kierche, och om Aften da hand iche opsøgte en Smalle i marchen slog sønnen Laurs Niel/en hannem, och Moederen Kaste en Ildebrand paa hannem da hand sad wed Ilden i Ildhuset, Anne Steen och hendis Søn blef paaRaabt, møtte iche. Da som Lensmanden Niels Dingeland nu for Retten afhiemlede at hand tillige Gieble Steen Loulig har stefnt Anne och hindis Søn for denne Sag nu til Ting och Rett at møede, Thj blef Anne eftter Fougdens i Rette settelse tildømt at bøede steffnefald 1 March Sølf.

1673: 33b

Peder Smøraas stefnt Tollef Hucheland och Joen Eide, at Kom/m/e hannem huer 1 1/2 Rdr til hielp, for hand med stoer besuering och beKostning søgte Tiufuen Anders Andersen igien udj Stafuanger Lehn, huor hand fra dem paa SmørAas hen Rømbte. De Indstefnte møtte, och bød Toleff goeduillig at wille gifue 3 March, Men Joen sagde wille gifue 1 Ort. Afsagt, eftterdj de iche har taget deris Wagt i agt, som det sig burde, da bør de huer straxen at betale Peder Smøraas 1/2 Rixdaler, inden 14 dage hernest eftter.

Borgemester Peter Trojel stefnt Tomas Nøtuet Knud Samdal Ole ibm (Samdal) och Ole Haaland for \endeel/ bøxel och Landschyld som de hannem er schyldig Imidler tid hand hafde deris paaboende gaarder i forpagting. De Indstefnte Vndtagen Tomas Nøtuet, møtte och

lofuede at de med det første skulle betale Her Borg/emester huis (det som) de hannem schyldig er. Huortil de och nu blefue formaanede, widere tiltale och ombKostning dermed at spare, Men om det iche scheer, gaais siden huis Rett er.

Tomas Christensen Byeschrifuer paa sin Wermoeder Maren S/alig M/ester Arnoldj Bischof i Trundhiem hans efterlefuerschis Vegne stefnt efttersch/refne for Resterende Landschyld, Bøxel och Tiende af deris paaboende gaarder. Niels Bratland tiltalis for 8te Aars Landschyld á 3 1/2 Rdr, 3 Tredietager 4 Rdr, 8te Aars Korn Tiende 16 March i Smaa Tiende 5 March, och nogle Jule March, som er tilsammen 35 Rdr, Niels møtte sagde hand er Kon schyldig 5 Aars Landschyld Aarlig 3 Rdr 1 Ort, 2 Tredietager 2 Rdr, Otte Aars Korn Tiende Aarlig 1 qter (quarter) Korn er 2 t/ønder saa och 8te Aars Smaa Tiende. Tomas Christensen formeente at Niels burde for saadan hans Moetuillighed hafue sin gaard forbrut och derforuden strax at betale sin Resterende Rettighed, efttersom hand sig der med Moetuillig har anstillet. Afsagt, at saafrembt Indstefnte Niels Bratland, iche inden førstKommende fardag, stiller Bispens Enche for forsk/refne Resterende Rettighed och Landschyld tilfridtz, da bør hand efter Lougen L: L: B: 1 Cap/itel at hafue sin gaard forbrut, och dog betale samme Rettighed,

1673: 34

Poul Bircheland Krefuis 17 Rdr 4 March 12 Schilling och 4 Aars Tiende. Men Poul sagde hand er iche saa megit schyldig. Derfor bør Poul strax forføye sig til Bispens efterlefrsche och giøre Regenschab, och huis hand met Rette schyldig bliffr, bør hand hinde saa inden 14 dage betale. Anders Houcheland tiltalis for 17 Rdr Resterende Landschyld och Tredietage for 2 gange. Anders møtte sagde hand er schyldig 5 Aars Landschyld med dette Aar och Tuende Tredietager, som er tilsammen 15 Rdr 2 March. Tomas Houcheland beKiende hand er schyldig 2 Aars Landschyld och 1 Aars tredietage til Jul 1/2 Rdr. tilsamen 3 Rdr 1 Ort, ham Krefuis 6 Rdr i Jordbytte som hand negted. Niels Houcheland beKiende hand er schyldig 19 1/2 March, Tiorbiørn Rødland beKiende hand er schyldig 3 Rdr Michel Rødland beKiende hand er schyldig 5 Rdr 2 1/2 March, Laurs Hofuerstun beKiende hand er schyldig 2 Aars Landschyld 4 Rdr 2 March, 2 Tredietager 9 March, I Tiende 3 Rdr 2 March och i Smaa Tidende 1 Rdr 4 Schilling. Marchus Sølen beKiende hand er schyldig 3 Aars Landschyld med dette Aar tilsammen 4 Rdr. Afsagt at de Indstefnte bør inden førstKommende fardag en huer for sig betale for/schrefn/e wedgangen giæld Vnder Namb och Wurdering i deris boe, saa och Vnder widere tiltale paa deris gaarders forbrydelse.

Joen Lille Tued, stefnis ligesaa for 20 Rdr, møtte iche,

Peder Andersen Ko/nglig Ma/yestetz foget i fuldmagt paa Hr: Wensel Trojans Vegne stefnt Laurs Mittun for 22 Rdr 4 March som hand for nogle Aars tid siden har opbaaren, huorfor hand Loffuede at IndKiøbe och forschaffe Tømmer til Slottens Bygning, som Lars ej har efterKommet. Laurs Mittun møtte och Vedgich gielden, sagde hand der imoed har fød for Wensel 1 hest 1 Winter som hand beregner for 3 Rdr 4 March, Och fød en anden hest 1/2 Winter for 1 Rdr som hand formeente bør Komme hamb til afKortning. Afsagt at de 4 Rdr 4 March bør Komme Lauritz til afKorting

1673: 34b

I gielden, Resten som er 17 Rdr 2 March, bør hand betale inden Paasche førstKommende, Vnder Namb och Wurdering i hans Boe.

Anno 1673 den 17 9br: (Novembris) holtis **Høsteting paa Schouge Tingstue i Sartor schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/yestetz foget Peder Andersen Ole Echerhofde Lensmand Peder Echerhoffde Lars Kousland Hans ibm: (Kousland) Erich Knapschoug Jacob Hammersland Lauritz Schage Tomas Børnes, Michel Snecheuig Hans Algrøn, Henrich Øffstuet Erich Schaaleuig Vincentz Landraa Michel Agatnes Niels Telle Niels Homelsund Peder Bache Laugrettismend och en stoer deel af Almuen.

Da blef forKyndt hans Ko/nglig Ma/yestetz Allernaadigste Schattebref Neruerende Aar.

Ole Bielcherøen stefnt hans grande Mogens ibm (Bielcherøen) formedelst hand formeener hamb at gaa igiennem deris fellitz Stuedør och slaget hannem Tuende gange Jule Aften och Ny Aars Aften met sin haand Tuende slag och Reff ham i sit haar. Mogens møtte sagde hand iche hafuer slaget hannem. Men som Ole Hug i hans schoug Jule Aften, schøed hand Ole Ofuer Ende. Ole beKiende hand hug en Asp i Mogenssis schoff Jule Aften som hand sagde Eieren gaf hannem forloff til, Ole Klagede ellers offr at hand iche har faait sin Lod i Husene, Afsagt at Mend bør Komme paa Aasteden och schifte demb husene emellem. Afsagt at efterdj begge for/schrefn/e grander sig forseet, den ene met schouffhug i den andens schouff Jule Aften och den anden hannem derfor offuerfaldet, da bør de derfor en huer at bøede til hans Ko/nglig Ma/yestet 1 March Sølf.

Den Sag met Ole SangoltzEid paa den ene, och Lars och {Ole} Erich Schouge igien foretaget anlangende de 6 Woger Torsch och 3 Woger Sey. Afsagt efterdj ingen proff føris at Ole har staalet fischen, och hannem iche heller derfor fuldKommen Sag er tillagt, da Kand hand iche dømmis schyldig, Men Lougløs hiemb findis.

Jacob Jacobsen stefnt Mogens Bielcherøen for huis (det som) ha/nnem

1673: 35

Rester i Arf efter S/alig Ole Bielcherøen. Mogens møtte sagde Jacob war her Anfind 16 March schyldig huor for hand har Annammet 4 Smaller af Jacobs Arf och 1 liden quie tilKomb dem tilfelltitz har her Anfind och faait i giæld efter S/alig Ole Bielcherøen. Afsagt at Mogens strax bør lade Jacob were følgagtig 1 Smalle 1/2 t/ønde Korn och for 1/2 Nod 8 March.

Anno 1673 den 12 Decembr/is war Børge Jordal Jørgen Biørge Anders Hindenes Ole Asgaard Laugrettismend paa Indre Eide Huor Hæderlig och Wellerd Mand Her Anders Garman hafde ladet dem forsamle i meening Retten at betienne,

Men som Mogens Essemb och Lauritz Mundal som saadant angich iche møtte och de iche heller er Louglig steffnt, da Kunde intet forrettis. Och war det angaaende en schrift som de Eye Mend (mennene på Eide) och Anders Biørsuig Vnder deris Zigneter och Boemerche schulle hafue Vdgiffuet, til for/schrefn/e Mogens Essem och Laurs Mundal, anlangende Biørsuig Saug.

Oversikt over uklare punkt:

s. 2b dennem(?) s. 2b beuust(?) s. 3b Sel(?) s. 3b K..(?) s. 4b Lars(?)
s. 6 3 March ?? s. 16 Lange Rehen(?) s. 17 ndene(?) (nødene?) s. 19 S..boed(?)
s. 20b be(?) Ellings(?) s. 25b bordwed(?) s. 25b Saad..t(?) (Saadant?)

